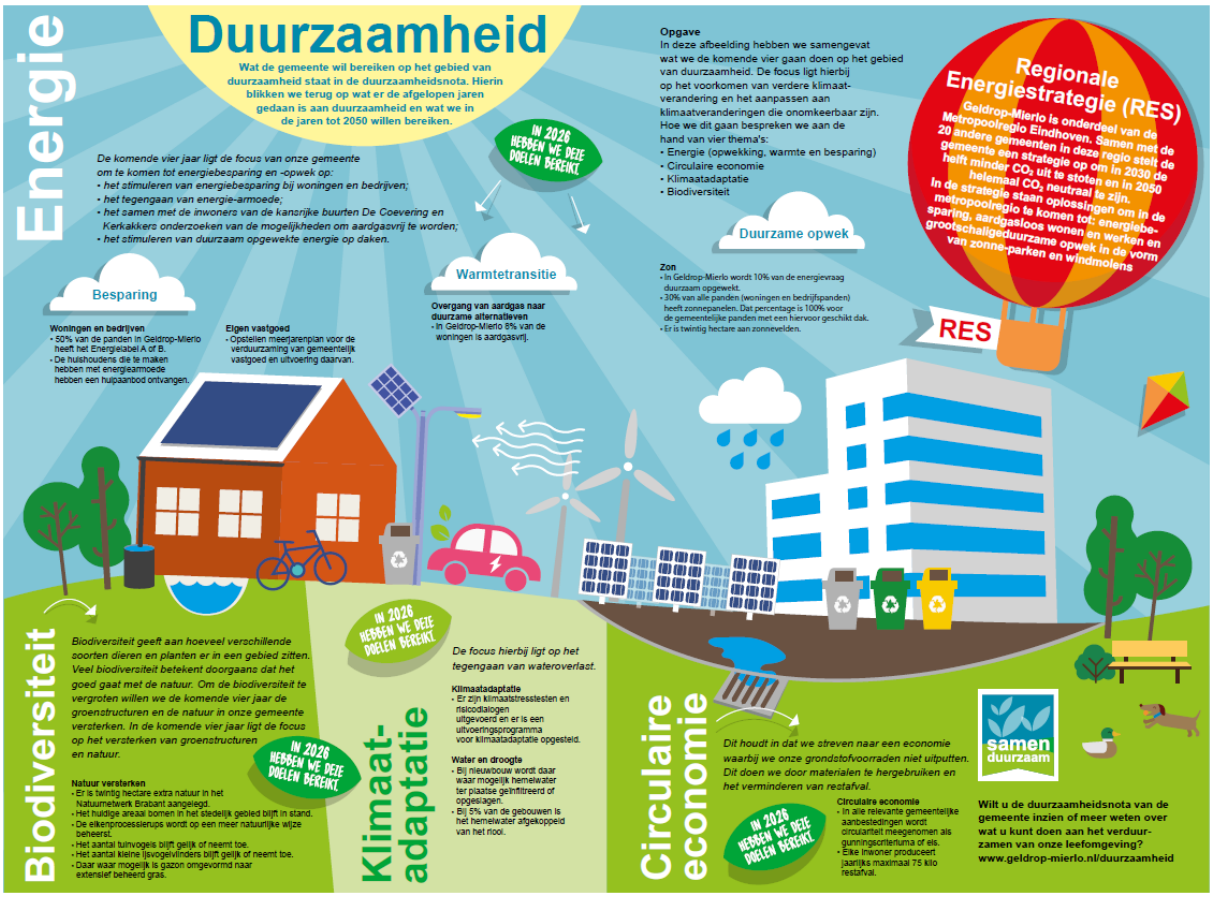
Geldrop-Mierlo

Programma Duurzaamheid

Uitvoeringsagenda

2023-2026 Geldrop-Mierlo

Versie	: 2.1
Opgesteld door	: Julie Jentjens
Datum	: 1 december 2022

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE 2

1 INLEIDING 3

2 ONDERZOEKEN 5

3 BELEIDSUITWERKING 10

4 UITVOERING 16

5 PROJECTEN 35

6 PILOTS 43

7 EIGEN ORGANISATIE 44

8 UITWERKING AMENDEMENT 48

9 BEDRIJVENTERREINEN 49

10 AFVAL 53

11 NA 2026 57

1 Inleiding

Voor u ligt de uitvoeringsagenda van de duurzaamheidsnota Geldrop-Mierlo 2022-2026. In deze agenda staat wat de gemeente Geldrop-Mierlo de komende jaren gaat doen op het gebied van duurzaamheid. Het gaat om een grote verscheidenheid aan activiteiten die in omvang, thema, doelgroep, bereik en planning sterk kunnen variëren maar uiteindelijk allemaal hetzelfde doel hebben: Ze dragen bij om de doelen uit de duurzaamheidsnota Geldrop-Mierlo 2022-2026 te bereiken.
Dit betekent dat we net als in de duurzaamheidsnota focussen op 4 thema's:

- Energie
- Circulaire economie
- Klimaatadaptatie
- Biodiversiteit

Een activiteit kan aan een of aan meerdere van deze thema's bijdragen. Zo zijn activiteiten die goed zijn om hittestress of verdroging tegen te gaan vaak ook goed voor de biodiversiteit en kan het verminderen van afval ook energie besparen.

De activiteiten in deze uitvoeringsagenda zijn in 8 categorieën verdeeld:

- **Onderzoeken**; dit zijn de zaken die nog onderzocht moeten worden voordat we beleid kunnen opstellen of een project kunnen opstarten
- **Beleidsuitwerking**; dit zijn de beleidsstukken die we nodig hebben voordat uitvoering gestart kan worden.
- **Uitvoering**; dit zijn de activiteiten waar de gemeente, vaak doorlopend, mee bezig is. Deze horen vaak tot de dagelijkse werkzaamheden van de medewerkers van de gemeente.
- **Projecten**; dit zijn de activiteiten met een kop en staart, waar we eenmalig binnen een begrensde tijd mee aan de slag gaan. Deze horen vaak niet tot de dagelijkse werkzaamheden van de medewerkers van de gemeente.
- **Pilots**; dit zijn projecten om een idee uit te proberen. Na een pilot vindt altijd een evaluatie plaats en wordt besloten om de activiteit wel of niet definitief uit te gaan voeren.
- **Eigen organisatie**; dit zijn de activiteiten die we doen om de eigen organisatie te verduurzamen.
- **Bedrijventerreinen**; dit zijn de activiteiten die te maken hebben met de aanpak om de bedrijventerreinen in onze gemeente te revitaliseren. Deze zijn afgestemd met het uitvoeringsagenda van het economische beleid.
- **Afval**; dit zijn de activiteiten die te maken hebben met het onderwerp afval. Deze zijn afgestemd met het beleid en de werkzaamheden op het gebied van afval.

Deze laatste twee categorieën hebben een overlap met de eerste zes, omdat de eerste zes geordend zijn op product en de laatste twee op onderwerp. We hebben hier echter voor gekozen omdat bedrijventerreinen en afval onderwerpen zijn die in een ander taakveld belegd zijn. Namelijk bij de taakvelden Economie (bedrijventerreinen) en Afval (afval). Deze activiteiten worden veelal door deze taakvelden getrokken en komen ook in hun uitvoeringsagenda's terug.

Daarnaast geven we per activiteit aan wat de rol van de gemeente is. Dit kan zijn:

- **Samenwerken;** dit zijn de activiteiten die de gemeente niet alleen doet, maar samen. Dit kan met inwoners zijn, maar ook met bedrijven of maatschappelijke organisaties. Een voorbeeld is de samenwerking met het Energiehuis Slim Wonen en de LEV groep om de energielasten te verminderen van inwoners met weinig financiële draagkracht.
- **Realiseren;** dit zijn de activiteiten waarbij de gemeente zelf de uitvoerende partij is. Bijvoorbeeld als de gemeente een waterberging aanlegt.
- **Reguleren;** deze rol heeft de gemeente als ze iets voor elkaar wil krijgen door hierover regels te stellen. Dit is bijvoorbeeld het geval als de gemeente duurzaamheidsregels opstelt waar nieuwe woningen aan moeten voldoen.
- **Ondersteunen;** in deze rol helpt de gemeente inwoners, bedrijven of maatschappelijke organisaties om zelf stappen te zetten. Een goed voorbeeld is De Groene Zone Isoleren, waarbij de gemeente het voor inwoners zo makkelijk mogelijk maakt om hun woning te isoleren. Zo

krijgen ze een energieadvies, een offerte en hulp bij het aanvragen van de landelijke subsidie e/of een energiebesparingslening.
- **Stimuleren;** hierbij maakt de gemeente het aantrekkelijk voor inwoners om verduurzamingsstappen te zetten. Dit gebeurt meestal door het aanbieden van een subsidie.

Deze uitvoeringsagenda bestaat uit:

1. Een beschrijving van alle activiteiten
   Per project wordt aangegeven:
   - Omschrijving
   - Doel
   - Thema
   - Rol gemeente
   - Doelgroep
   - Mogelijke partners

2. Een tabel met daarin de planning en het benodigde budget en capaciteit per jaar. Ook wordt in deze exceltabel de prioritering aangegeven.

Hierbij geldt dat het onze intentie is om alle activiteiten in de agenda uit te voeren. Omdat op dit moment echter nog niet duidelijk is hoeveel geld wij van het rijk gaan ontvangen voor de periode 2023-2026 werken wij op basis van de prioritering. We voeren in ieder geval de projecten met een hoge prioritering uit. De project met een lagere prioritering worden uitgevoerd als hier voldoende middelen voor zijn.

2 Onderzoeken

Onderwerp	***Onderzoeken mogelijkheden van de omgevingswet om strengere duurzaamheidseisen te stellen***
Omschrijving	Er zijn nu nog geen mogelijkheden om strengere eisen te stellen, de omgevingswet biedt die mogelijkheid straks mogelijk wel. In dit project onderzoeken we waar de kansen liggen om strengere duurzaamheidseisen te stellen voor nieuwbouw en daarnaast voor het gebruik van daken bij bestaande bouw. In het BBL komt nieuwe regelgeving over het duurzaam gebruik van daken voor zonnepanelen of klimaatadaptieve maatregelen. Hiermee kunnen zonnepanelen of een groen dak worden verplicht op bedrijfsdaken. Aandachtspunt bij het verplichten van zon op dak is wel dat dit wel mogelijk moet zijn. Gezien de huidige beperkingen op het terugleveren van energie kan dat gevolgen hebben voor het opleggen van de verplichting voor zon op dak.
Doel	Voor 2025 hebben we bepaald of en zo ja welke strengere duurzaamheidseisen wij opleggen en hebben we in beeld wat de impact hiervan is. Indien we strengere duurzaamheidseisen op leggen zijn we gestart met de implementatie.
Thema	Energie
Rol gemeente	Reguleren
Doelgroep	Woningeigenaren, Bedrijven
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	ODZOB, andere gemeenten

Onderwerp	***Onderzoek collectieve duurzame verwarming***
Omschrijving	In enkele buurten is een collectieve duurzame verwarming naast individuele oplossingen een mogelijk alternatief voor aardgas. Middels een haalbaarheidsonderzoek moet uitgezocht worden in hoeverre een collectief systeem haalbaar is in deze buurten.
Doel	Voor 2025 is er duidelijkheid over de mogelijkheden van collectieve duurzame verwarming voor 4 buurten.
Thema	Energie
Rol gemeente	Ondersteunen
Doelgroep	Woningeigenaren, Huurders
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Nader te bepalen onderzoeksbureau, Enexis

Onderwerp	***Inzetten van Big Data onderzoeken***
Omschrijving	We willen onderzoeken of we Big Data ik kunnen zetten om te bepalen waar de meeste winst op het gebied van verduurzaming te behalen is.
Doel	In 2026 hebben we onderzocht of we Big Data kunnen inzetten bij het opstellen van het duurzaamheidsbeleid 2027-2030. Als Big Data kansen biedt hebben we Big Data ook gebruikt bij het opstellen van het nieuwe duurzaamheidsbeleid.
Thema	Energie, Circulaire economie, Klimaatadaptatie, Biodiversiteit

Rol gemeente	Ondersteunen
Doelgroep	
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Nader te bepalen onderzoeksbureau, andere gemeenten

Onderwerp	***Evalueren en aanscherpen beleid GPR nieuwbouw***
Omschrijving	GPR biedt handvatten om een woning duurzamer te ontwerpen. Zo wordt binnen het thema milieu circulair materiaalgebruik meegenomen en binnen het thema toekomstwaarde wordt meegenomen of een gebouw zonder hoge kosten en/of veel materiaalverspilling in de toekomst anders te gebruiken is. Als de gemeente een overeenkomst sluit met een derde partij over nieuw te bouwen woningen is sinds 2016 onderdeel van de overeenkomst dat bouwers minimaal een GPR van 8 moeten halen per onderdeel (energie en milieu, gezondheid, gebruikskwaliteit, toekomstwaarde) De GPR ambitie is echter lastig af te dwingen, omdat gemeenten geen bovenwettelijke eisen mogen stellen. Daarnaast is door de strengere duurzaamheidseisen in het bouwbesluit (BENG) de GPR eis van 8 achterhaald.
Doel	In 2026 is het gemeentelijke nieuwbouwbeleid geactualiseerd en in uitvoering.
Thema	Energie, Circulaire economie, Klimaatadaptatie, Biodiversiteit
Rol gemeente	Reguleren
Doelgroep	Woningeigenaren, bedrijven
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	W/E adviseurs, andere gemeenten

Onderwerp	***Evalueren en optimaliseren ecologisch maaibeheer***
Omschrijving	Evalueren huidig maaibeleid en op basis daarvan een aanpak opzetten voor het verder verduurzamen van het maaibeleid. Gekeken wordt naar onder meer maaifrequentie, moment van maaien en gefaseerd maaien.
Doel	Voor 2025 is er een plan waarin concrete acties staan om meer kansen voor verspreiding van zaden te creëren en het behoud van diertjes te realiseren, mogelijk wordt dit onderdeel van het groenbeheerplan.
Thema	Biodiversiteit
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	
Status	Opgestart
Mogelijke partners	IVN

Onderwerp	***Onderzoek naar voorkomen van wateroverlast in tunnels***
Omschrijving	Bij het onderlopen van de tunnels kan de aanrijtijd voor hulpdiensten in gevaar komen. De mate van overlast en mogelijke oplossingen worden onderzocht. Het gaat hierbij om de tunnels bij de Gijzenrooiseweg en de Eindhovenseweg.

Doel	In 2024 weten we wat of en zo ja hoe wateroverlast in de tunnels bij de Gijzenrooiseweg en de Eindhovenseweg aangepakt moet worden.
Thema	Klimaatadaptatie
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	Woningen, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Waterschappen, veiligheidsregio

Onderwerp	***Verkennen mogelijkheden en haalbaarheid van ecologische verbinding van de Molenheide naar de Stiphoutsebossen***
Omschrijving	Via een ecologische verbinding zouden we de Molenheide aan kunnen sluiten op de Stiphoutsebossen. Hiermee vergroten we het leefgebied van de daar aanwezige soorten en verwachten we dat de biodiversiteit toe zal nemen.
Doel	Voor 2027 hebben we de mogelijkheden en haalbaarheid in beeld voor het realiseren van deze ecologische verbinding en hebben we hierover een besluit gemaakt.
Thema	Biodiversiteit
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	IVN, Nuenen, MRE

Onderwerp	***Onderzoeken lokale arrangementen verduurzamingsproducten en diensten***
Omschrijving	We onderzoeken of met lokale ondernemers arrangementen met verduurzamingsproducten en diensten samengesteld en aangeboden kunnen worden. Energiehuis Slim Wonen werkt al met aanbevolen bedrijven en aanbieders. Dit zou een uitbreiding van die dienst kunnen zijn. Ook kan gedacht worden aan een duurzame beurs waar lokale ondernemers producten aanbieden die inwoners kunnen helpen met verduurzaming.
Doel	Wij willen voor 2026 minimaal 1 arrangement aanbieden waaraan minimaal 5 ondernemers deelnemen en minimaal 50 inwoners gebruik van maken. Ook is er minimaal 1 duurzame beurs georganiseerd.
Thema	Energie, Circulaire economie, Klimaatadaptatie, Biodiversiteit
Rol gemeente	Samenwerken
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Ondernemersverenigingen, Energiehuis Slim Wonen, Platform Duurzaam

Onderwerp	***Onderzoek intensiveren toezicht en handhaving energiebesparingsplicht bij bedrijven***
Omschrijving	In het reguliere toezichtprogramma wordt bij een beperkt aantal milieucontroles bij bedrijven op het thema energie gecontroleerd. We onderzoeken of we de

	inzet op toezicht en handhaving kunnen verhogen en wat de verwachtte opbrengst hiervan zal zijn.
Doel	We hebben in 2026 besloten of en zo ja waar we toezicht op de energiebesparingsplicht willen intensiveren.
Thema	Energie
Rol gemeente	Reguleren
Doelgroep	Bedrijven
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	ODZOB, andere gemeenten (RES uitvoeringsproject)

Onderwerp	***Onderzoeken mogelijkheden omgevingswet om strengere energiebesparingseisen op te leggen bij bedrijven***
Omschrijving	Er zijn nu nog geen mogelijkheden om strengere eisen aan bedrijven te stellen op het gebied van energiebesparing. De omgevingswet biedt die mogelijkheid straks mogelijk wel. In dit project onderzoeken we waar de kansen liggen om strengere duurzaamheidseisen te stellen.
Doel	Voor 2026 hebben we bepaald of en zo ja welke strengere duurzaamheidseisen wij opleggen en hebben we in beeld wat de impact hiervan is. Indien we strengere duurzaamheidseisen op leggen zijn we gestart met de implementatie.
Thema	Energie
Rol gemeente	Reguleren
Doelgroep	Bedrijven
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	ODZOB, andere gemeenten

Onderwerp	***Onderzoeken systeemefficiëntie en lokaal leveren duurzame energie en warmte***
Omschrijving	Door transportschaarste kan het voorkomen dat duurzaam opgewekte energie niet teruggeleverd kan worden aan het netwerk. Het kan dan interessant zijn om de duurzaam opgewekte energie lokaal te gebruiken. Ditzelfde geldt voor restwarmte. Dit is echter juridisch gezien nog lastig. De gemeente gaat onderzoeken hoe zij bedrijven kan helpen die hiervoor open staan.
Doel	In 2026 weten we wat de mogelijkheden zijn en of er bedrijven geïnteresseerd zijn om hiervoor een pilot op te zetten.
Thema	Energie
Rol gemeente	Ondersteunen
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Ondernemersverenigingen, nader te bepalen onderzoeksbureau, Enexis

Onderwerp	***Onderzoek naar grond- en hemelwatersituatie beeldbepalende bomen***

Omschrijving	In dit onderzoek kijken we naar de huidige staat van de waardevolle bomen en het toenemend gebrek aan grond- en hemelwater op deze bomen. In totaal zijn er 456 waardevolle bomen in Geldrop-Mierlo. Op basis van het onderzoek kijken we in 2024-2026 welke maatregelen nabij de bomen getroffen kunnen worden.
Doel	In 2024 weten we welke maatregelen we kunnen nemen om onze waardevolle bomen beter tegen toenemende droogte te beschermen.
Thema	Klimaatadaptatie
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	IVN

Onderwerp	***Regionale verkenning klimaatcorridor A67***
Omschrijving	In de RES wordt grootschalige opwek langs snelwegen als een mogelijkheid geschetst. De huidige verwachting is niet dat hier windmolens geplaatst kunnen worden. Met andere gemeenten aan de A67 gaan we echter verder verkennen welke er wel mogelijkheden zijn (bijv. zon op geluidsschermen).
Doel	Voor 2026 willen we weten welke duurzame opwek langs de A67 gerealiseerd kan worden en binnen welk tijdsbestek.
Thema	Energie
Rol gemeente	Samenwerken
Doelgroep	
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Gemeenten langs A67, RES, Provincie, Rijkswaterstaat, Enexis

3 Beleidsuitwerking

Onderwerp	***Duurzaamheid opnemen in evenementenvergunningen***
Omschrijving	Voor middelgrote en grote evenementen moet in Geldrop-Mierlo een evenementenvergunning aangevraagd worden. In dit proces wordt nog geen aandacht besteed aan duurzaamheid. Door hiervoor beleid te maken kunnen we evenementen verplichten ook naar duurzaamheid te kijken. Zo willen we de organisatie vragen hoe zij rekening houden met het besparen van energie, het verminderen van afval en het omgaan met extreem weer. Hierbij sluiten we aan bij het project van het cluster EZ.
Doel	In 2026 is duurzaamheid onderdeel van het evenementenbeleid en wordt hierop bij vergunningaanvragen gecontroleerd.
Thema	Energie, circulaire economie, klimaatadaptatie
Rol gemeente	Reguleren
Doelgroep	Maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	

Onderwerp	***Actualisatie strategische visie laadinfrastructuur***
Omschrijving	In de visie worden laadpalen gepland op plekken waar op basis van buurtkenmerken grotere aantallen elektrische rijders worden verwacht. In de visie wordt beleid ontwikkeld voor laadinfrastructuur voor personenvervoer, logistiek, vrachtvervoer en doelgroepenvervoer. Deze visie moet elke 2 jaar geactualiseerd worden. In de actualisatie zullen we ook evalueren hoe we omgaan met particuliere verzoeken voor bijvoorbeeld private laadpalen in openbaar gebied.
Doel	Voor 2024 hebben wij strategische visie laadinfrastructuur geactualiseerd.
Thema	Energie
Rol gemeente	Reguleren
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Vattenfall, provincie, andere gemeenten, Enexis

Onderwerp	***Actualisatie Transitievisie warmte***
Omschrijving	Eind 2021 is de Transitievisie Warmte vastgesteld. Deze transitievisie moet elke 5 jaar geactualiseerd worden
Doel	Voor 2027 hebben wij de Transitievisie Warmte geactualiseerd.
Thema	Energie
Rol gemeente	Samenwerken
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart

Mogelijke partners	Nader te bepalen bureau, woningcorporaties, platform duurzaam, waterschappen, belangenverenigingen, Enexis

Onderwerp	***Opstellen wijkuitvoeringsplan voor kansrijke buurten***
Omschrijving	In de Transitie Visie Warmte zijn twee buurten geselecteerd die als eerste aan de slag gaan met hun buurt aardgasvrij maken. Met elk van de kansrijke buurten maken we samen een wijkuitvoeringsplan.
Doel	Voor 2026 hebben wij voor twee buurten een wijkuitvoeringsplan opgesteld.
Thema	Energie
Rol gemeente	Samenwerken
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Gestart
Mogelijke partners	Buurtteams, Kernteam aardgasvrij, nader te bepalen bureau, woningcorporaties, bewoners, ondernemers, Enexis

Onderwerp	**Opstellen Blauwe Aderplan en aanvullend onderzoek**
Omschrijving	Het Blauwe Aderplan is een lange termijn visie op de omgang met hemelwater en ook een plan op hoofdlijnen voor de aanleg van regenwatersystemen. Het geeft een visie op het uiteindelijke ontwerp van het regenwater stelsel, zoals dat er uit moet gaan zien. In het rapport wordt een principeoplossing voor knelpunten beschreven. Dit zijn nog geen voldragen plannen. De schetsontwerpen worden nader uitgewerkt en op het investeringsprogramma van de gemeentebegroting ingepland. Onderzocht wordt of er nog aanvullende locaties aangewezen moeten worden en welke locaties prioriteit krijgen om uitgewerkt te worden.
Doel	Voor 2024 is het aanvullende onderzoek afgerond
Thema	Klimaatadaptatie
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Gestart
Mogelijke partners	Waterschappen

Onderwerp	***Verduurzamingsparagraaf monumenten en welstand***
Omschrijving	Sommige inwoners lopen er tegenaan dat als zij hun monument of woning willen verduurzamen, ze beperkt worden in hun mogelijkheden door de beoordeling van de monumenten of welstandcommissie. Om een monument of woning bruikbaar te houden is belangrijk dat er ruimte wordt geboden voor verduurzaming. We willen daarom ons beleid actualiseren met een paragraaf waarin mogelijkheden geschapen worden voor verduurzaming.
Doel	In 2026 hebben we ons beleid geactualiseerd waardoor inwoners makkelijker hun woning kunnen verduurzamen.
Thema	Energie
Rol gemeente	Reguleren
Doelgroep	Woningeigenaren, bedrijven

Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Monumentencommissie, welstandscommissie, Energiehuis Slim Wonen

Onderwerp	***Opstellen klimaatadaptieve ontwerprichtlijnen***
Omschrijving	We werken uit op welke manier klimaatadaptatie meegenomen moet worden bij ruimtelijke ontwikkelingen. Dit doen we voor: • Nieuwbouwprojecten • Projectontwikkelaars • Herontwikkelingen in het centrum • Het revitaliseren van bedrijventerreinen Hierbij kan gedacht worden aan regels over het bergen en infiltreren van hemelwater op eigen terrein of aan binnen welke afstand een koele plek aanwezig moet zijn.
Doel	In 2024 hanteren we in onze gemeente een klimaatadaptieve ontwerprichtlijnen
Thema	Klimaatadaptie
Rol gemeente	Reguleren
Doelgroep	Woningeigenaren, bedrijven
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Waterschappen

Onderwerp	***Beleid uitwerken voor natuurinclusief bouwen en uitwerking verstedelijkingsakkoord***
Omschrijving	We stellen beleid op om natuurinclusief bouwen (waaronder nestgelegenheden) bij nieuwbouw te verplichten. Daarnaast werken we de verplichting van minimaal 8m^2 groen per woning uit het verstedelijkingsakkoord verder uit. Hierbij sturen we niet alleen op de hoeveelheid, maar ook op de kwaliteit van het groen dat aangelegd moet worden als er nieuwe gebouwen worden toegestaan door de gemeente. Hierdoor verwachten we dat de biodiversiteit en de klimaatrobuustheid (minder hitte en beter vasthouden van water) in nieuwbouw toeneemt. Het organiseren van toezicht en handhaving om toe te zien op de daadwerkelijke uitvoering en instandhouding is onderdeel van dit plan.
Doel	Vanaf 2026 hebben we beleid voor natuurinclusief bouwen (inclusief uitwerking verstedelijkingsakkoord) en is dit in uitvoering. Hierdoor neemt het oppervlakte en de kwaliteit van groen en het aantal nestgelegenheden bij nieuwbouw toe.
Thema	Klimaatadaptie, Biodiversiteit
Rol gemeente	Reguleren
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders, bedrijven
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	IVN

Onderwerp	***Uitwerken (omgevings)programma Doorlopend Groen***
Omschrijving	In dit programma werken we uit hoe we doorlopende groenstructuren in onze gemeente realiseren.

Doel	Voor 2025 hebben wij een programma doorlopend groen in het kader van de omgevingsvisie uitgewerkt en vastgesteld
Thema	Klimaatadaptie, Biodiversiteit
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	
Status	Gestart
Mogelijke partners	IVN

Onderwerp	***Nieuw inrichtings- en beheerplan agrarische- en natuurgronden Gijzenrooi***
Omschrijving	Voor dit gebied wordt een plan ontwikkeld om het karakteristieke karakter te behouden. Dit willen we combineren met een (biologische) stadsboerderij op onze agrarisch gronden in Gijzenrooi. Hiermee kan het (agrarische) landschapsbeheer van het gebied worden geoptimaliseerd.
Doel	In 2023 willen we een streefbeeld voor Gijzenrooi hebben vastgesteld, waarna in de jaren erna dit streefbeeld ook daadwerkelijk gerealiseerd wordt. We zien hierin een centrale rol voor een mogelijke biologische (stads)boerderij, die in Gijzenrooi een plek zou kunnen krijgen. Stap voor stap willen we vervolgens werken aan een nieuw inrichtingsplan voor het gebied, met ruimte voor vernatting, nieuwe natuur, extensief en natuurinclusief agrarisch gebruik door de (atads)boerderij en landschapsbeheer.
Thema	Klimaatadaptie, Biodiversiteit
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	
Status	Gestart
Mogelijke partners	Brabants Landschap, Herenboeren Rijk van Dommel en Aa

Onderwerp	***Wegnemen belemmeringen en aanpassen regels om verduurzaming eenvoudiger te maken***
Omschrijving	Regelgeving kan het verduurzamen in de weg staan. Zo komt het voor dat het bestemmingsplan het niet toe laat een woning aan de buitenkant te isoleren. Ook is hier een vergunning voor nodig. Ditzelfde kan gelden als mensen een warmtepomp willen plaatsen. We gaan onderzoeken of het mogelijk is binnen de nieuwe omgevingswet de vergunningsplicht bij dit soort gevallen te beperken (maken deze activiteiten daar waar mogelijk vergunningvrij). Daar waar dat niet gaat kijken we of we het vergunningstraject kunnen versimpelen en passen we onze legesverordening aan zodat mensen geen hoge leges voor deze aanvragen hoeven te betalen.
Doel	In 2026 hebben we ons beleid geactualiseerd waardoor inwoners makkelijker hun woning kunnen verduurzamen en zij geen hoge aanvullende kosten hebben voor vergunningen.
Thema	Energie
Rol gemeente	Reguleren
Doelgroep	Woningeigenaren, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart

Mogelijke partners	Energiehuis Slim Wonen, Kerngroep aardgasvrij, Platform Duurzaam

Onderwerp	***Faciliteren van een (multifunctioneel) herinneringsbos***
Omschrijving	We stellen beleidskaders op voor het realiseren van een herinneringsbos en stellen eventueel een locatie beschikbaar. Zo maken we het voor inwoners mogelijk om in dit bos een gedenkboom of gedenkbeplanting te planten. De reden of aanleiding de boom te planten kan bijvoorbeeld zijn: een huwelijk, geboorte, verjaardag, jubileum, overlijden, bedrijfsopening, emigratie. Door te kiezen voor een mengeling van inheemse bomen en planten kunnen we de biodiversiteit verbeteren. Uiteindelijk resulteert dit in een bos vol verhalen over het leven van mensen, waar we kunnen recreëren, genieten van de natuur. Dit is aanvullend op het lopende traject voor bomen voor 100-jarigen.
Doel	In 2026 is het beleid vastgesteld en is er een kansrijk initiatief.
Thema	Klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	Ondersteunen
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Voorbereiding gestart
Mogelijke partners	Bosgroep Zuid, De Zonnebloem, Platform Duurzaam

Onderwerp	***Actualiseren en uitvoeren groenbeleidsplan***
Omschrijving	Het groenbeleidsplan richt zich voornamelijk op het openbaar groen. Het is de basis voor het ontwerpen, aanleggen, beheren en onderhouden van de groene openbare ruimte. Duurzaamheid en biodiversiteit worden hierbij meegenomen. Zo wordt bij inrichting van groen gekeken naar bloem- en vruchtdracht, afgestemd op de omgeving zodat een wijk op elk moment wat te bieden heeft voor vogels en insecten. Ook wordt uitvoering gegeven aan bomen- en groencompensatie. Dit plan wordt geactualiseerd om het groen binnen de bebouwde kom te vergroten.
Doel	In 2026 is het groenbeleidsplan geactualiseerd. Hiermee wordt de biodiversiteit in de openbare ruimte vergroot.
Thema	Biodiversiteit
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	
Status	Voorbereiding gestart
Mogelijke partners	IVN

Onderwerp	***Opstellen plan voor duurzaam invasieve exoten bestrijden***
Omschrijving	Aanpak opzetten voor het duurzaam bestrijden van invasieve soorten. Hierbij aandacht besteden aan voorlichting en het voorkomen van bloei van invasieve soorten.
Doel	In 2027 is er een plan waarin concrete acties staan om verspreiding van invasieve soorten te voorkomen en om de negatieve impact op niet invasieve soorten te beperken.

Thema	Biodiversiteit
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	IVN, platform duurzaam

Onderwerp	***Subsidieregeling groene gevels opstellen***
Omschrijving	De gemeente geeft op dit moment subsidie voor groene daken. Dit doen wij omdat groene daken water vasthouden en zo bijdragen aan het voorkomen van wateroverlast. Omdat het effect van groene gevels zeer beperkt is bij het vasthouden van regenwater is hier nog geen subsidie voor. Groene gevels dragen echter wel bij aan het verminderen van de overlast door hitte. Daarnaast kunnen groene gevels ook bijdragen aan biodiversiteit. Vandaar dat wij deze ook willen stimuleren.
Doel	In 2027 is er een subsidieregeling voor groene gevels vastgesteld.
Thema	Klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	Stimuleren
Doelgroep	Woningeigenaren, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	IVN, platform duurzaam

4 Uitvoering

Onderwerp	***Subsidieregeling kleine energiebesparende maatregelen voor huurders***
Omschrijving	Huurders kunnen tot € 70 gratis energiebesparende producten aanschaffen. Deze regeling loopt van juli 2021 t/m december 2022.
Doel	Voor 31 december 2022 hebben 3.100 huurders gebruik gemaakt van de subsidie. Hierdoor verwachten we 600.000 kg CO_2 te besparen en bewustwording te vergroten.
Thema	Energie
Rol gemeente	Stimuleren
Doelgroep	Huurders
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Winst uit je woning, woningcorporaties, SHGM en RVO

Onderwerp	***Subsidieregeling energiebesparende maatregelen gemeenschappelijke ruimten VvE's***
Omschrijving	VvE's kunnen tot € 70 per appartement gratis energiebesparende producten aanschaffen voor hun gemeenschappelijke ruimte. Deze regeling loopt van oktober 2022 t/m december 2022.
Doel	Voor 31 december 2022 hebben 50 VvE's gebruik gemaakt van de subsidie. Hierdoor verwachten we 100.000 kg CO_2 te besparen en bewustwording te vergroten.
Thema	Energie
Rol gemeente	Stimuleren
Doelgroep	Woningeigenaren (VvE's)
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Winst uit je woning, VvE's en RVO

Onderwerp	***Aanbieden van verduurzamingsadviezen***
Omschrijving	Woningeigenaren kunnen een gratis energieadvies krijgen. Er worden adviezen aangeboden gericht op grotere energiebesparende maatregelen, zoals isoleren en zonnepanelen. Daarnaast wordt ook aandacht besteed aan eenvoudige en gedrag gerelateerde energiebesparende maatregelen.
Doel	Voor 31 december 2022 hebben wij 600 energieadviezen aangeboden. De verwachte CO_2 besparing hiervan is 200.000 kg.
Thema	Energie
Rol gemeente	Ondersteunen
Doelgroep	Woningeigenaren
Status	Lopend project
Mogelijke partners	WUJW, Energiehuis Slim Wonen, Susteen en RVO

Onderwerp	***Faciliteren energieloket Energiehuis Slim Wonen en opleiden vrijwillige energiecoaches***
Omschrijving	De gemeente is aangesloten bij het Energiehuis Slim Wonen. Huiseigenaren kunnen terecht bij het Energiehuis voor vragen of een advies bij het verduurzamen van hun woning. Vrijwilligers krijgen via het energiehuis een cursus in hoe ze inwoners (huurders en huiseigenaren) kunnen helpen met energie besparen. Dit gaat zowel om gedrag gerelateerde energie besparende maatregelen als, hoe vindt ik mijn weg in het verduurzamen van de woning, als hoe doe ik dat samen met buurtgenoten.
Doel	Hiermee willen wij vanaf 2023 minimaal 250 inwoners per jaar bereiken (de eerste 2 jaar zijn nodig om naamsbekendheid te generen). Wij willen minimaal 6 energiecoaches actief hebben in onze gemeente.
Thema	Energie
Rol gemeente	Samenwerken
Doelgroep	Woningeigenaren, (huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties)
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Energiehuis Slim Wonen, andere gemeenten

Onderwerp	***Organiseren webinars/infobijeenkomsten***
Omschrijving	De gemeente organiseert samen met stakeholders webinars/informatieavonden over energiebesparing, circulaire economie, klimaatadaptatie en biodiversiteit. Dit kan gaan over een bepaalde maatregel zoals bijv. warmtepomp of isolatie, het afkoppelen van je hemelwater of het vergroenen van je tuin, maar ook over financiering of waar je het beste mee kunt beginnen als je de eerste stappen gaat zetten.
Doel	Wij willen minimaal 2 webinars per jaar aan onze inwoners aanbieden.
Thema	Energie, circulaire economie, klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	Samenwerken
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Planningsfase
Mogelijke partners	Energiehuis Slim Wonen, andere gemeenten

Onderwerp	***Energietoezicht bij informatieplichtige bedrijven***
Omschrijving	Het Activiteitenbesluit milieubeheer verplicht inrichtingen om energie te besparen. Per 1 juli 2019 geldt ook een informatieplicht energiebesparing. Deze verplicht bedrijven en instellingen boven een bepaald energieverbruik uiterlijk 1 juli 2019 te rapporteren welke (erkende) energiebesparende maatregelen zij hebben getroffen. De informatie- en energiebesparingsplicht geldt voor inrichtingen die meer dan 50.000 kWh elektriciteit en/of 25.000 m³ aardgas (equivalent) per jaar verbruiken. De ODZOB stelt een themaplan Energie op waarin zij een prioritering maakt van te controleren bedrijven. Op basis hiervan worden jaarlijks een aantal bedrijven in onze gemeente op hun energiebesparingsplicht gecontroleerd.
Doel	Wij voeren gemiddeld bij 5 bedrijven per jaar een volledige energiecontrole uit. De verwachte CO_2 besparing hiervan is: 25.000 kg per gecontroleerd bedrijf (volledige energiecontrole)

Thema	Energie
Rol gemeente	Reguleren
Doelgroep	Bedrijven
Status	Lopend project
Mogelijke partners	ODZOB

Onderwerp	***Plaatsen publieke laadpalen***
Omschrijving	Inwoners die niet op eigen terrein hun elektrische auto op kunnen laden, kunnen een publieke laadpaal aanvragen.
Doel	In 2026 staat er circa 500 publieke laadpalen
Thema	Energie
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	Woningeneigenaren, huurders
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Vattenfall, provincie, andere gemeenten

Onderwerp	***Verledden openbare verlichting***
Omschrijving	Oude armaturen worden vervangen door LED.
Doel	50% energiebesparing in 2030 ten opzichte van 2013.
Thema	Energie
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	Woningeneigenaren, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Uitvoerend bedrijf

Onderwerp	***Stimuleringslening duurzaamheid***
Omschrijving	Particuliere woningeigenaren kunnen tegen een rente van 2,1% geld lenen om hun woning te verduurzamen. Deze lening wordt voornamelijk gebruik om zonnepanelen aan te schaffen.
Doel	We willen circa 50 stimuleringsleningen per jaar verlenen. De verwachte CO_2 besparing is 380.000 kg
Thema	Energie
Rol gemeente	Stimuleren
Doelgroep	Woningeneigenaren
Status	Lopend project
Mogelijke partners	SVN

Onderwerp	***Bij rioolvervangingen gescheiden riool aanleggen en daar waar mogelijk infiltratieriool***
Omschrijving	Indien het riool wordt vervangen, komt er een apart riool voor afvalwater en een voor het schonere regenwater. De laatste wordt waar mogelijk een infiltratieriool, zodat regenwater zoveel mogelijk lokaal in de bodem komt. En als dat niet mogelijk is komt het regenwaterriool uit op oppervlaktewater. Met een gescheiden rioolstelsel wordt afvalwater niet verdund door regenwater. Daardoor is het afvalwater eenvoudiger te filteren door de rioolwaterzuiveringsinstallatie, zeker bij hevige regenval. Ook is de riolering beter afgestemd op hevige regenval zodat wateroverlast wordt tegengegaan. Lokaal infiltreren draagt bij aan het tegengaan van verdroging en wateroverlast.
Doel	Bij elke rioolvervanging wordt onderzocht wat op die locatie de beste oplossing is om wateroverlast en verdroging te voorkomen.
Thema	Klimaatadaptatie
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	Woningeneigenaren, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Lopend project
Mogelijke partners	

Onderwerp	***Waterberging en infiltratiebassins in ontwerp nieuwbouwwijken meenemen***
Omschrijving	Bij nieuwbouwwijken worden in het ontwerp waterberging, infiltratie en gescheiden riolering meegenomen. Het bergen en/of infiltreren van hemelwater draagt bij aan het voorkomen van verdroging en wateroverlast.
Doel	Bij alle nieuwbouwwijken wordt hemelwater opgevangen en daar waar mogelijk geïnfiltreerd.
Thema	Klimaatadaptatie
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	Woningeneigenaren, huurders
Status	Lopend project
Mogelijke partners	

Onderwerp	***Uitvoeren aanpak wateroverlast n.a.v. eerdere wateroverlast bij hevige buien***
Omschrijving	Naar aanleiding van eerdere wateroverlast bij hevige buien is geïnventariseerd waar de knelpunten in de gemeente zijn. Dit levert een plan van aanpak op om deze knelpunten op te lossen. Dit plan wordt de komende jaren uitgevoerd.
Doel	Per locatie waar wateroverlast ondervonden wordt hebben wij in beeld welke maatregelen op die locatie uitgevoerd worden om het probleem op te lossen / zo veel mogelijk te verminderen. De uitvoering van deze maatregelen is gestart.
Thema	Klimaatadaptatie
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	Woningeneigenaren, huurders

Status	Lopend project
Mogelijke partners	Externe adviseurs en de lokale bewoners waar de overlast speelt

Onderwerp	***Subsidieregeling afkoppelen hemelwater, groene daken en vergroenen***
Omschrijving	De gemeente heeft een subsidieregeling open gesteld om hemelwaterberging en infiltratie op eigen terrein te stimuleren. Inwoners kunnen deze subsidie bijvoorbeeld gebruiken om hun regenpijpen af te koppelen van het riool en infiltreren in de tuin of een groen dak aan te leggen. Ook kan de subsidie ingezet worden om verharding te verwijderen en te vergroenen. Met de subsidie bereiken we afkoppeling van hemelwatertoevoer naar het riool, drinkwaterbesparing, tegengaan verdroging en vergroten biodiversiteit en verminderen hittestress door groene daken.
Doel	Wij willen minimaal 50 afkoppelinitiatieven per jaar subsidiëren.
Thema	Klimaatadaptatie, Biodiversiteit
Rol gemeente	Stimuleren
Doelgroep	Woningeneigenaren, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Waterschappen, Platform duurzaam, Buurkracht, waterambassadeurs

Onderwerp	***Uitvoering klimaatbeleid***
Omschrijving	Begin 2023 wordt het streefbeeld en de uitvoeringsagenda klimaat vastgesteld. In de uitvoeringsagenda wordt opgenomen welke activiteiten we gaan doen om de negatieve effecten van klimaatverandering te beperken.
Doel	In 2023 starten we met de uitvoering en in 2026 zijn de activiteiten in de uitvoeringsagenda klimaat uitgevoerd.
Thema	Klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Waterschappen, veiligheidsregio, woningcorporaties, buurtteams, waterambassadeurs

Onderwerp	***Actie voor plaatsen nestkastjes en insectenhotels***
Omschrijving	Inwoners kunnen bij de gemeente een nestkastje voor mezen of een insectenhotel aanvragen (gelimiteerd aantal beschikbaar) om in de buurt op te hangen om hiermee de natuurlijke vijand van de eikenprocessierups aan te trekken.
Doel	Per jaar worden er 250 kasten opgehangen. Hierdoor wordt de processierups op een natuurlijke manier bestreden en komt er meer biodiversiteit
Thema	Biodiversiteit
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	Woningeneigenaren, huurders

Status	Lopend project
Mogelijke partners	IVN

Onderwerp	***Bij wegreconstructies daar waar mogelijk vergroenen***
Omschrijving	Bij reconstructies van wegen en parkeerterreinen wordt standaard bekeken of er mogelijkheden zijn voor minder verharding en meer en biodiverser groen. Dit draagt niet alleen bij aan het versterken van de biodiversiteit, maar ook aan het verminderen van hittestress en wateroverlast.
Doel	Bij alle wegreconstructies wordt vergroenen in het ontwerp meegenomen
Thema	Klimaatadaptatie, Biodiversiteit
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	
Status	Lopend project
Mogelijke partners	

Onderwerp	***Diverser maken van bestaande bossen***
Omschrijving	Het bos tussen Geldrop en Mierlo bestaat nu veelal uit soorten die de bodem sterk verzuren, vooral naaldbomen, zoals de lariks en de grove den. Het bos wordt diverser gemaakt (bijv. door de aanplant van loofbomen) en de gedegradeerde bodem kan weer in balans gebracht worden door boom- en struiksoorten toe te voegen die via hun rijk strooisel voedingsstoffen (nutriënten, zoals calcium en kalium) aan de bodem teruggeven. In de kadernota bos- en natuurbeheer worden hiervoor kaders vastgesteld, die in de beheer en werkplannen worden geconcretiseerd.
Doel	In 2023 is in de kadernota bos- en natuurbeheer opgenomen hoe wij onze bossen nog diverser maken en is dit plan vanaf 2024 in uitvoering.
Thema	Klimaatadaptatie, Biodiversiteit
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Bosgroep Zuid

Onderwerp	***Laten liggen van dood hout***
Omschrijving	Dood hout is noodzakelijk voor een gezond en soortenrijk bos. Ca. 40% van de soorten in een bos is afhankelijk van dood hout als voedingsbron of als nest- of schuilplaats. Denk hierbij aan de specht, vleermuizen, veel insecten- en paddenstoelensoorten. Afgebroken dood hout brengt ook voedingsstoffen in het bos voor de levende bomen en planten. De gemeente heeft haar wijze van beheren aangepast zodat er meer dood hout blijft liggen.
Doel	In onze bossen laten we het dode hout zoveel mogelijk liggen. Hiermee versterken we de biodiversiteit in onze bossen
Thema	Biodiversiteit
Rol gemeente	Realiseren

Doelgroep	
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Bosgroep Zuid

Onderwerp	***In stand houden heideterreinen door begrazen***
Omschrijving	Voor het behoud van gevarieerd heidelandschap op de heideterreinen in de bossen van de Molenheide, zoals het Lisven en het Molenven, wordt in het terreinbeheer gebruik gemaakt van begrazing. Dit is een effectieve beheermethode, waarbij er natuurlijke wijze een biodiverser en daardoor robuuster heidegebied ontstaat dan wel behouden blijft.
Doel	We behouden onze heideterreinen door begrazing
Thema	Biodiversiteit
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Bosgroep Zuid

Onderwerp	***Lobbyen voor verbetering doorgang voor fauna bij A67***
Omschrijving	Bij de aanpassing van de A67 zijn er kansen om de verbinding voor fauna tussen de natuur in Geldrop-Mierlo en die in Heeze-Leende te verbeteren, bijvoorbeeld door een ecoduct, de aanleg van een faunatunnel, verbreden van het bestaand viaduct met een droge faunapassage of door het verbeteren van de faunapassage bij de kleine Dommel. Wij maken ons er hard voor om dit toegevoegd te krijgen aan het project A67 en regelen hiervoor ook cofinanciering. Aangezien de verbreding van de A67 uitgesteld is dit project tijdelijk on hold. De verwachting is dat dit pas aan het einde van de periode 2022-2026 weer gaat spelen.
Doel	Na afronding van de werkzaamheden aan de A67 willen we minimaal 1 faunaverbinding gerealiseerd zien. Hierdoor wordt het habitat van de fauna in onze gemeente vergroot en bieden we ruimte aan (flora en) fauna om zich door onze gemeente te verspreiden, waardoor de leefgebieden van allerlei dier- en plantensoorten worden versterkt.
Thema	Biodiversiteit
Rol gemeente	Samenwerken
Doelgroep	
Status	Lopend project
Mogelijke partners	IVN, Heeze-Leende, waterschap, provincie, Rijkswaterstaat

Onderwerp	***Duurzaamheidsdashboard***
Omschrijving	Op onze website maken we een maatschappelijk ‘duurzaamheidsdashboard’ dat zich leent voor periodieke publicaties en waarin vorderingen op doelstellingen en projecten zijn te volgen. Een dashboard geeft inzicht in prestaties van de

	gemeente op het gebied van duurzaamheid. Het brengt in beeld wat we gezamenlijk bereikt hebben met verduurzamen en werkt daardoor motiverend en het houdt duurzaamheid onder de aandacht.
Doel	Voor 2024 hebben wij een duurzaamheidsdashboard op onze website staan waar inwoners op alle vier de duurzaamheidsthema's kunnen zijn hoe de gemeente presteert.
Thema	Energie, circulaire economie, klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	Stimuleren
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Energiehuis Slim Wonen, Platform Duurzaam Geldrop-Mierlo, ondernemersverenigingen

Onderwerp	***Coördinatie en monitoring duurzaamheid en opstellen nieuw programma duurzaamheid***
Omschrijving	Dit betreft algemene werkzaamheden rondom het programma duurzaamheid, zoals afstemming met wethouders, monitoring, verslaglegging, beantwoording raadsvragen, coördinatie etc. Daarnaast betreft dit het jaarlijks evalueren en indien nodig actualiseren van het uitvoeringsagenda en het opstellen van het nieuwe programma duurzaamheid.
Doel	We evalueren jaarlijks ons uitvoeringsagenda. In 2027 is de duurzaamheidsnota geactualiseerd.
Thema	Energie, circulaire economie, klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	Ondersteunen
Doelgroep	
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Platform Duurzaam Geldrop-Mierlo, Enexis

Onderwerp	***Jaarlijkse enquête inwoners over duurzaamheid + presentatie raad***
Omschrijving	We vragen jaarlijks aan onze inwoners hoe zij vinden dat de gemeente presteert op het gebied van duurzaamheid. Wij vragen hun ook waar zij vinden dat de gemeente zich mee bezig moet houden op het gebied van duurzaamheid. Wij nemen dit mee bij de evaluatie van ons beleid en de uitvoeringsagenda. Dit presenteren wij ook aan de raad.
Doel	In 2026 geven de inwoners het duurzaamheidsbeleid en de transities een waardering van minimaal 7,5 en blijkt uit de jaarlijkse presentatie over de voorgang van het beleid aan de raad en de inwoners dat de uitvoering op schema zit.
Thema	Energie, circulaire economie, klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	Stimuleren
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Platform Duurzaam Geldrop-Mierlo

Onderwerp	***Stimuleren van woningcorporaties om verduurzaming te versnellen***
Omschrijving	We stimuleren woningcorporaties om verduurzaming van hun vastgoed te versnellen. Daarom verscherpen we de duurzaamheidseisen in prestatieafspraken en ondersteunen we daar waar kan de woningbouw corporaties in deze opgave.
Doel	In 2026 is het aantal sociale huurwoningen met label A sterk toegenomen (streven is dat 50% energielabel A heeft).
Thema	Energie
Rol gemeente	Stimuleren
Doelgroep	Huurders
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Woningcorporaties, SHGM

Onderwerp	***Wegnemen knelpunten openbaar vervoer***
Omschrijving	Door knelpunten in het openbaar vervoer weg te nemen zorgen we er voor dat er een duurzaam alternatief is voor de auto. Hiermee hopen we dat het aantal autobewegingen in de gemeente afneemt en hiermee ook de CO_2 door mobiliteit.
Doel	In 2026 zijn de grootste knelpunten openbaar vervoer (OV) in Geldrop-Mierlo weggenomen waarbij alle bushaltes in Geldrop-Mierlo toegankelijk zijn voor mindervaliden zijn. Door aanpassingen aan de weg en stoplichten, hebben de bussen minder last van vertragingen.
Thema	Energie
Rol gemeente	Samenwerken
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Hermes

Onderwerp	***Faciliteren lopende initiatieven zonneparken***
Omschrijving	In beleid hebben wij voorwaarden vastgelegd waarbinnen zonneparken in onze gemeente toegestaan kunnen worden. Inmiddels zijn er twee initiatieven voor zonneparken. 1 initiatief is al vergund en 1 iniatief heeft vergunning aangevraagd.
Doel	In 2026 is er minimaal 1 zonnepark aangelegd en in gebruik. De verwachte opbrengst duurzame stroom is 11.783.000 kWh per jaar. De CO_2 besparing is 5.300.000 kg.
Thema	Energie
Rol gemeente	Ondersteunen
Doelgroep	bedrijven
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Initiatiefnemers zonneparken, Platform duurzaam, Enexis

Onderwerp	***Uitbreiden en onderhouden van het netwerk van klimaat- en waterambassadeurs***
Omschrijving	Het huidige netwerk van klimaat- en waterambassadeurs ondersteunt inwoners bij het nemen van klimaatmatregelen zoals afkoppelen van dakgoten en het plaatsen van groene daken. We steunen dit netwerken en helpen het verder uitbreiden.
Doel	In 2027 is er een netwerk van klimaat- en waterambassadeurs met in elke wijk minimaal 1 ambassadeur
Thema	Klimaatadaptatie
Rol gemeente	Samenwerken
Doelgroep	Woningeigenaren en huurders
Status	Lopend project
Mogelijke partners	

Onderwerp	***Versterken /vergroten natuurgebied Sang en Goorkens***
Omschrijving	Samen met gebiedspartners Waterschap Aa en Maas en Staatsbossbeheer werken we aan de provinciale natuuropgave in het natuurgebied Sang en Goorkens en de twee hiermee verbonden ecologische verbindingszones Goorloop en Overakkerseloop. Hiermee vergroten we stapsgewijs het leefgebied van de biodiversiteitsambassadeur van Geldrop-Mierlo, de Kleine IJsvogelvlinder en liften heel veel andere soorten flora en fauna hierop mee.
Doel	Voor 2028 vergroten en versterken van natuur in Sang en Goorkens
Thema	Klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Waterschap Aa en Maas, Staatsbosbeheer, Vlindergroep IVN Mierlo

Onderwerp	***Versterken Dommeldal / Dommeldal uit de verf 2.0***
Omschrijving	De gebiedsvisie voor het dal van de kleine Dommel wordt gebruikt als inspiratiedocument in het regionale project Dommeldal uit de verf 2.0, waarin vier regiogemeenten samenwerken met Brabants Landschap, Waterschap de Dommel, Staatsbosbeer en ZLTO om gezamenlijk te weken aan de natuuropgave in dit gebied. Speerpunten in het project zijn de grondverwerving en de inrichting van het gebied, waar we ook kansen op het vlak van recreatie en educatie meenemen. De aanleg van Dommelbeemden maakt hiervan onderdeel uit: in ruil voor het mogelijk maken van woonbebouwing aan de Talingstraat (plan Kasteeltuinen) wordt een strook agrarisch gebied langs de Dommel als natuur ingericht.
Doel	Voor 2028 vergroten van de natuur langs de Dommel
Thema	Klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	
Status	Lopend project

Mogelijke partners	Waterschap de Dommel, Brabants Landschap, Staatsbosbeheer, IVN, gemeente Eindhoven, Nuenen en Son en Breugel.

Onderwerp	***Aanleggen ecologische verbindingszone Luchensewetering***
Omschrijving	Een strook van 50 meter rondom de Luchense wetering wordt ecologisch ingericht, zodat dit gebied als een ecologische verbindingszone kan gaan fungeren.
Doel	In 2028 is de ecologische verbindingszone aangelegd voor het deel door de wijk Luchen (extensieveren Luchenweteringpark) en het deel van Eindhovens Kanaal tot aan Gulbergen.
Thema	Klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Waterschap de Dommel

Onderwerp	***Aanleggen ecologische verbindingszone Overakkerseloop en Goorloop***
Omschrijving	Een strook van 50 meter rondom de Overakkerseloop en de Goorloop wordt ecologisch ingericht, zodat dit gebied als een ecologische verbindingszone tussen de Strabrechtseheide en de Goorzone (in Helmond) kan gaan fungeren.
Doel	In 2028 is de ecologische verbindingszone aangelegd, zodat het natuurgebied Sang en Goorkens ecologisch beter verbonden is met de Strabrechtseheide en de Goorzone in Helmond.
Thema	Klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Waterschap Aa en Maas

Onderwerp	***Communicatie goede voorbeelden***
Omschrijving	Inrichten van een webpagina waar inwoners goede voorbeelden kunnen vinden en kunnen delen. Deze voorbeelden ook delen op verschillende communicatiemiddelen.
Doel	In 2023 starten we een webpagina waar inwoners voorbeelden kunnen delen. Hiermee vergroten we de bekendheid met het onderwerp en geven we concrete voorbeelden.
Thema	Energie, circulaire economie, klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	Stimuleren
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Energiehuis Slim Wonen, Buurtteams, Platform Duurzaam, Ondernemersplatform

Onderwerp	***Ondersteunen buurtteams en VvE's***
Omschrijving	Er worden 2 buurtteams ondersteund die gezamenlijk acties uitvoeren gericht op energiebesparing, zonnepanelen maar ook andere verduurzamingsmogelijkheden zoals vergroening. Ook kunnen de activiteiten gericht zijn op stappen zetten richting aardgasvrij. Daarnaast merken we dat verduurzaming voor VvE's een ingewikkelde opgave is. Landelijk wordt naar verwachting vanaf 2023 specialistische ondersteuning in de vorm van een cursus, infomap en telefonisch loket aangeboden door het VvE transitiecentrum Nederland. Als gemeente sluiten we hierbij aan.
Doel	Voor 2027 willen we met de 2 buurteams circa 400 inwoners bereiken en hun stimuleren om verduurzamingsstappen te zetten. Daarnaast hebben 15 VvE's gebruik gemaakt van de aangeboden ondersteuning en zijn zij stappen aan het zetten om te verduurzamen.
Thema	Energie, circulaire economie, klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	Stimuleren
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Buurtteams

Onderwerp	***Contacten in buurten versterken (bijv. bij wijkverenigingen of uitbreiden Buurtteams)***
Omschrijving	Op dit moment communiceren we vooral gemeente breed over duurzaamheid. Wij willen dit meer gebiedsgericht gaan doen door per buurt contacten te leggen. Hiermee willen we ons bereik vergroten en het laagdrempeliger maken voor mensen om met duurzaamheid aan de slag te gaan. Verder willen wij onderzoeken of we dit aantal blijvende buurtteams kunnen uitbreiden zodat er in onze gemeente een netwerk ontstaat van buurtteams voor verduurzaming.
Doel	Wij willen jaarlijks minimaal 5 (wijk)verenigingen benaderen. Daarnaast willen wij, naast de 2 bestaande actieve teams, voor 2026 nog 3 langdurig actieve buurteams in onze gemeente.
Thema	Energie, circulaire economie, klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	Stimuleren
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Buurtteams, Platform Duurzaam

Onderwerp	***Opleiden (vrijwillige) watercoaches***
Omschrijving	Vrijwilligers krijgen een cursus in hoe ze inwoners (huurders en huiseigenaren) kunnen helpen met het klimaatbestendig maken van huis en tuin. Dit gaat zowel om de mogelijk te nemen maatregelen, als om hoe organiseer ik het zelf of samen met buurtgenoten.
Doel	Voor 2027 willen wij 3 vrijwillige watercoaches opgeleid en actief in onze gemeente hebben. Wij verwachten dat zij per jaar circa 50 inwoners helpen om af te koppelen.

Thema	Klimaatadaptatie
Rol gemeente	Samenwerken
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Waterschappen, buurtteams, waterambassadeurs

Onderwerp	***Faciliteren van bewonersinitiatieven***
Omschrijving	Verduurzaming moeten we samen doen. Als gemeente willen we daarom ook vooral duurzame initiatieven van inwoners faciliteren. We helpen ze daar waar kan mee.
Doel	We willen jaarlijks minimaal 2 duurzame bewonersinitiatieven ondersteunen
Thema	Energie, circulaire economie, klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	Ondersteunen
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	

Onderwerp	***Duurzaamheidsgesprek bij nieuwbouwwoning***
Omschrijving	Gratis adviesgesprek voor inwoners en hun architect als zij een nieuwbouwwoning gaan bouwen.
Doel	Wij krijgen jaarlijks minimaal 5 aanmeldingen voor een duurzaamheidsgesprek.
Thema	Energie
Rol gemeente	Ondersteunen
Doelgroep	Woningeigenaren
Status	Lopend project
Mogelijke partners	W/E adviseurs

Onderwerp	***Verbreden aanpak Eikenprocessierups***
Omschrijving	Op dit moment bestrijden we de processierups met een biologisch bestrijdingsmiddel, vormen we bermen om, planten we speciale bollenmengsels en delen we vogel- en insectenkasten uit. We gaan echter onderzoeken hoe we deze aanpak kunnen verbreden. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan: Kasten voor kauwen of vleermuizen, het gebruik van een middel om de haren van de rups te fixeren, minder maaien rond bomen, processierupskasten en publieksvoorlichting.
Doel	In 2025 gebruiken we nog maar 50% van de hoeveelheid bestrijdingsmiddel die we in 2020 gebruikten.
Thema	Biodiversiteit
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties

Status	Lopend project
Mogelijke partners	IVN

Onderwerp	***Stimuleringsregeling Landschap (STILA) 2020-2023***
Omschrijving	De afgelopen tien jaar heeft Geldrop-Mierlo deelgenomen aan de STIKA-regeling, het provinciale STImuleringsKader Aanleg groenblauwe elementen, waarvoor in Geldrop-Mierlo enkele poelen en houtsingels zijn aangelegd. De provincie heeft de STIKA-regeling vernieuwd / aangepast en vanaf 2021 heet het de STILA-regeling, STImuleringsregeling Landschap. Deze regeling biedt binnen Geldrop-Mierlo meer kansen voor de aanleg van nieuwe landschapselementen, omdat de voorwaarden iets zijn versoepeld.
Doel	Doel is dat het volledige budget van 2020-2023 dat via deze regeling voor Geldrop-Mierlo beschikbaar is gesteld ingezet is. Hiermee neemt het aantal groenblauwe elementen toe en wordt het habitat voor fauna vergroot. We willen in principe na de periode 2020-2023 de regeling verlengen.
Thema	Biodiversiteit
Rol gemeente	Stimuleren
Doelgroep	bedrijven
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Brabants Landschap, Provincie Brabant

Onderwerp	***Ervenplus***
Omschrijving	ErvenPlus 2022-2024 is gericht op het verbeteren van de voedselvoorraad en nestgelegenheid van erfvogels met verschillende maatregelen zoals nestkasten, fruitbomen, bloemenranden en haagbeplanting. Bewoners van een erf in het buitengebied kunnen een erfscan aanvragen. Daarbij bepaalt een deskundige welke maatregelen kunnen worden uitgevoerd om het erf aantrekkelijk te maken voor erfvogels en maakt aan de hand van de scan een inrichtingsschets. De bewoner krijgt het plantgoed kosteloos geleverd.
Doel	Voor 2025 zijn er 15 erfscans uitgevoerd en 15 verbeterplannen uitgevoerd. Hierdoor wordt de habitat voor erfvogels vergroot. We willen in principe na de periode 2022-2024 de regeling verlengen.
Thema	Biodiversiteit
Rol gemeente	Stimuleren
Doelgroep	Woningeigenaren
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Brabants Landschap

Onderwerp	***Uitbreiden voorlichting over gedragsregels in natuur / bossen***
Omschrijving	Honden en mensen kunnen verstorend werken voor de dieren in het bos. Zo is het belangrijk dat mensen op de paden blijven en honden aangelijnd worden. Deze regels worden onvoldoende nageleefd. Er ontstaan steeds meer paden en

	bestaande paden worden verbreed. Wij gaan hier meer aandacht vragen voor het niet verstoren van dieren in het bos.
Doel	Minimaal 4 keer per jaar communiceert de gemeente hierover via middenstandsbelangen en social media, extra borden bij toegang natuurgebieden en extra controles. Hierdoor worden de regels beter nageleefd waardoor minder dieren verstoord worden.
Thema	Biodiversiteit
Rol gemeente	Stimuleren
Doelgroep	Gebruikers natuur / bossen
Status	Tot nu toe ad hoc, dit willen we meer structureren
Mogelijke partners	IVN

Onderwerp	***Uitbreiden en vergroten bereik duurzaamheidsgesprek***
Omschrijving	Kavelkopers krijgen een gratis duurzaam bouwen gesprek aangeboden waarin ze geadviseerd worden over de mogelijkheden tot een duurzaam ontwerp. De duurzaam bouwen adviseur neemt later in het traject contact op om een follow-up advies aan te bieden, om de mogelijkheid te bieden om verder in het traject nogmaals te klankborden met de duurzaam bouwen adviseur. In een tweede gesprek kan men advies krijgen over nieuwe hobbels waar men tegenaan loopt, om de kans groter te maken dat duurzame maatregelen daadwerkelijk worden gerealiseerd.
Doel	In 2026 bieden we alle inwoners die gebruik maken van het duurzaamheidsgesprek ook een tweede duurzaamheidsgesprek aan. Theoretische CO_2 besparing van circa 4.000 kg CO_2 per jaar.
Thema	Energie, circulaire economie
Rol gemeente	Ondersteunen
Doelgroep	Woningeigenaren
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Duurzaam bouwen adviseur

Onderwerp	***Duurzaamheidsgesprek bij nieuwbouw bedrijf / vereniging***
Omschrijving	Een bedrijf of vereniging die nieuwbouw gaat realiseren krijgt een gratis duurzaam bouwen gesprek aangeboden. Dit gesprek richt zich erop om duurzaam bouwen vroegtijdig mee te nemen in het ontwerp van het nieuwe pand.
Doel	Jaarlijks maken 3 bedrijven en/of maatschappelijke organisaties die nieuw gaan bouwen gebruik van het duurzaamheidsgesprek. Theoretische CO_2 besparing van circa 4.000 kg CO_2 per jaar.
Thema	Energie, circulaire economie
Rol gemeente	Ondersteunen
Doelgroep	Bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Duurzaam bouwen adviseur

Onderwerp	***Scholen stimuleren te verduurzamen (bijv. via Schooldakrevolutie)***
Omschrijving	We ondersteunen schoolbesturen met het maken van een business case voor zonnepanelen op schooldaken. De gemeente ondersteunt om dit initiatief onder de aandacht te brengen bij scholen en om tot resultaat te komen. De gemeente laat daarnaast als service voor geïnteresseerde scholen controleren of het dak voldoende draagkrachtig is voor zonnepanelen. Het project is in 2019 gestart. Problemen met het elektriciteitsnetwerk beperken naar verwachting de mogelijkheden van scholen om terug te leveren. Daardoor zal dit project pas later (2025-2026) een herstart krijgen.
Doel	Voor 2027 hebben 3 scholen hun businesscase rond om zonnepanelen te plaatsen.
Thema	Energie
Rol gemeente	Ondersteunen
Doelgroep	Scholen
Status	On hold
Mogelijke partners	Schooldakrevolutie

Onderwerp	***Aanbieden adviezen voor gasloos worden***
Omschrijving	De gemeente biedt eigenaren van woningen/panden die hun woning/pand gaan aanpakken naar aardgasvrij een advies aan over hoe deze aardgasvrij kan worden.
Doel	Wij willen circa 200 adviezen per jaar aanbieden.
Thema	Energie
Rol gemeente	Ondersteunen
Doelgroep	Woningeigenaren, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Energiehuis Slim Wonen, buurtteams, kernteam aardgasvrij

Onderwerp	***Duurzaam terrein beheer op niveau zilver***
Omschrijving	De gemeente laat zich periodiek auditen op het duurzaam terrein beheer op niveau zilver. Dit gaat om duurzamere onkruidbestrijding op verhardingen en onkruidbestrijding en plaagbestrijding in groene terreinen.
Doel	Wij behouden in ieder geval het niveau duurzaam terrein beheer wat we met niveau zilver hebben en verduurzamen daar waar kan verder.
Thema	Biodiversiteit
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Bosgroep zuid

Onderwerp	***Ophangen vleermuizenkasten***

Omschrijving	De gemeente hangt op geschikte locaties vleermuizenkasten op.
Doel	In 2026 hangen er minimaal 100 vleermuiskasten in onze gemeente. Hiermee willen we bereiken dat het aantal getelde vleermuizen in 2026 ten opzichte van 2023 toegenomen is met 5%.
Thema	Biodiversiteit
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	
Status	Lopend project
Mogelijke partners	IVN

Onderwerp	***Bij te verpachten gronden aanvullende eisen opnemen***
Omschrijving	Het gebruik van de gronden, die we verpachten of in gebruik geven, verduurzamen door voorwaarden te stellen aan het gebruik van de gronden, zoals: de toepassing van organische of ruige mest, verlaging van de bandenspanning en wiellast, voorschrijven van rustgewassen, toepassen van biologische gewasbescherming en actief biologisch randenbeheer.
Doel	Vanaf 2023 zijn bij alle nieuwe en te vernieuwen pachtovereenkomsten aanvullende eisen opgenomen. Hiermee verminderen we in ieder geval het gebruik van zeer schadelijke gewasbeschermingsmiddelen.
Thema	Biodiversiteit
Rol gemeente	Reguleren
Doelgroep	Bedrijven
Status	Lopend project
Mogelijke partners	

Onderwerp	***Groenopgaven versnellen via Nationaal Park Van Gogh***
Omschrijving	Geldrop-Mierlo is betrokken / partner bij het nieuwe te ontwikkelen Nationaal Park Van Gogh, waar een flink deel van Brabant deel van zal gaan uitmaken, dit biedt kansen om op allerlei thema's subsidies binnen te halen om groenopgaven te versnellen.
Doel	Voor 2027 hebben we in beeld welke groenopgaven wij via Nationaal Park Van Gogh kunnen versnellen en zijn we gestart met de voorbereidingen.
Thema	Klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Platform Duurzaam, Nationaal Park Van Gogh en aangesloten gemeenten en partijen

Onderwerp	***Openstellen nieuwe tranche beleidsvisie zonneparken en windmolens***

Omschrijving	In beleid hebben wij voorwaarden vastgelegd waarbinnen zonneparken in onze gemeente toegestaan kunnen worden. De gemeente kan tranches van een bepaald aantal ha openstellen. Initiatiefnemers kunnen in een tranche een initiatief voor een zonnepark indienen. De gemeente selecteert van de initiatieven die aan de randvoorwaarden voldoen, de beste initiatieven. Die worden uitgenodigd om een vergunningaanvraag in te dienen. Problemen netwerk beperken naar verwachting mogelijkheden. We zouden daarom op kunnen nemen dat in te dienen plannen geen extra belasting op net mogen vormen en dat dus naar een alternatief voor aansluiting op het netwerk gezocht moet worden.
Doel	Voor 2026 is besloten of er nog een tranche opgesteld wordt en zo ja wanneer en onder welke voorwaarden. De verwachte opbrengst duurzame stroom: circa 835 MW per jaar per ha park. CO_2 besparing: circa 375.000 kg per ha park
Thema	Energie
Rol gemeente	Reguleren
Doelgroep	Bedrijven
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Platform Duurzaam

Onderwerp	***Faciliteren tweede leven spullen / huisopruimdag***
Omschrijving	Faciliteren dat spullen een tweede leven krijgen, bijvoorbeeld faciliteren van een huisopruimdag in een buurt waarbij mensen aan elkaar spullen kunnen doorgeven, het Goed spullen ophaalt en Cure er is voor afval.
Doel	Voor 2027 is er in ieder geval 1 huisopruimdag georganiseerd in 1 wijk. Hier hebben minimaal 25 mensen aan deelgenomen.
Thema	Circulaire economie
Rol gemeente	Samenwerken
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Woningbouwcorporaties, buurtverenigingen, SHGM, Cure, Het Goed

Onderwerp	***Realiseren van waterberging in gemeentelijk groen***
Omschrijving	Om het riool te ontlasten, bergen we meer water in het gemeentelijk groen. Zo realiseren we meer plantvakken om hemelwater in te infiltreren. Daarnaast voegen we meer droogtebestendige soorten toe aan onze plantvakken, om deze meer klimaatbestendig te maken.
Doel	Jaarlijks realiseren we minimaal 1 klimaatadaptief plantvak
Thema	Klimaatadaptatie
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders
Status	Nog niet gestart

Mogelijke partners	IVN

Onderwerp	***Werven en opleiden (vrijwillige) tuincoaches***
Omschrijving	Er komen steeds meer versteende tuinen. Vaak verharden mensen hun tuin omdat ze hier niet te veel werk aan willen hebben. Een versteende tuin heeft echter ook veel nadelen: het is er veel heter, hemelwater kan veel minder goed de bodem in en ze hebben een negatief effect op de biodiversiteit. Een groene tuin hoeft echter niet onderhoudsintensief te zijn. We werven daarom tuincoaches. Zij zijn ambassadeurs voor de groene tuin, laten de voordelen van een groene tuin zien en helpen mensen die hun tuin klimaatadaptiever en biodiverser willen maken maar niet weten hoe.
Doel	In 2027 hebben we 4 tuincoaches
Thema	Biodiversiteit, klimaatadaptatie
Rol gemeente	Samenwerken
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders en bedrijven
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	IVN, waterambassadeurs

Onderwerp	***Stimuleren bloemrijke akkerranden (naast lopende STILA-regeling)***
Omschrijving	We brengen in beeld welke maatregelen we kunnen nemen om onze agrariërs te stimuleren om bloemrijke akkerranden bij hus akkers aan te brengen. We brengen per maatregel de voor- en nadelen in beeld. Vervolgens wordt een voorstel gedaan voor het implementeren van deze maatregelen. Naast akkerranden kunnen ook bij weilanden extensievere en bloemrijke randen worden toegepast. Bloemrijke akkerranden vergroten het leefgebied van insecten, verminderen het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en verbeteren de waterkwaliteit van sloten.
Doel	Wij willen dat er in 2026 minimaal 5 bloemrijke akkerranden gerealiseerd zijn.
Thema	Biodiversiteit
Rol gemeente	Stimuleren
Doelgroep	Bedrijven
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	IVN, ZLTO

Onderwerp	***Verder opzetten collectieve zonne-installatie projecten***
Omschrijving	De gemeente stimuleert collectieve zonne-installatie projecten. Bijvoorbeeld door daken van maatschappelijk vastgoed ter beschikking te stellen of andere vastgoedeigenaren (zoals bedrijven) te stimuleren hun dak ter beschikking te stellen of VvE's te helpen. Problemen met het netwerk beperken naar verwachting mogelijkheden. Daardoor verwachten we dat uitvoering hiervan pas in de tweede helft van de periode 2022-2026 mogelijk zal zijn.

Doel	In 2026 starten we indien mogelijk een tweede collectief zonne-installatie project. Voor 2027 zijn indien een project haalbaar is alle benodigde afspraken hierover gemaakt en is de businesscase rond.
Thema	Energie
Rol gemeente	Samenwerken
Doelgroep	Woningen, huurders
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Morgen Groene Energie

5 Projecten

Onderwerp	***Bestrijden energiearmoede***
Omschrijving	We hebben van het rijk middelen gekregen om energiearmoede te bestrijden. Met dit geld hebben we een projectleider ingehuurd en gaan we met lokale partijen (LEV groep, Energiehuis Slim Wonen) inwoners helpen om energie te besparen en zo hun energierekening structureel omlaag te brengen. Dit doen we door advies te geven, energiebesparende materialen in de woningen aan te brengen en een witgoedregeling voor zeer energiezuinige apparaten aan te bieden.
Doel	Voor 2025 hebben wij met dit project minimaal 100 gezinnen die te maken hebben met energiearmoede geholpen.
Thema	Energie
Rol gemeente	Samenwerken
Doelgroep	Woningen, huurders
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Energiehuis Slim Wonen, woningcorporaties, Buurkracht, SHGM, LEV groep, Dorpsleerbedrijf

Onderwerp	***Actie CV-ketel (communicatieactie)***
Omschrijving	CV-ketels zullen nog lange tijd in woningen blijven staan op weg naar aardgasvrij. In die tussenperiode kan al veel energie bespaard worden door anders instellen. Waterzijdig inregelen: bij het gros van de woningen is de cv-installatie niet optimaal ingesteld. Het instellen van de radiatoren heet 'waterzijdig inregelen'. Als dit gedaan is, stroomt door alle radiatoren precies de hoeveelheid warm water die nodig is om die ruimte optimaal te verwarmen. Hiermee wordt je woning comfortabeler en bespaar je energie. Zet de CV-ketel op 60 graden: Standaard staan CV-ketels vaak op 80 of 90 graden aanvoertemperatuur voor de verwarming. Een hoog-rendements ketel heeft een hoog rendement omdat hij “condenseert”, maar een aanvoertemperatuur van 80 graden is vaak te warm, zodat de ketel juist niet goed condenseert en niet zijn hoge rendement dus niet. Door de aanvoertemperatuur te verlagen tot 60 graden, halen moderne ketels veel beter hun hogere rendement en bespaar je energie en gas, en dus kosten. Verder is dit ook een mooie manier (ook bij oudere niet-HR ketels) om te zien hoe geschikt een huis is voor lage temperatuur verwarming in de toekomst. Daarna kan gekeken worden of verder verlagen mogelijk is.
Doel	We willen voor 2024 minimaal 200 inwoners bereiken. De verwachte CO_2 besparing hiervan is circa: 40.000 kg
Thema	Energie
Rol gemeente	Stimuleren
Doelgroep	Woningen, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Energiehuis Slim Wonen, installatiebranche, Buurkracht

Onderwerp	***Opzetten subsidieregeling verduurzaming maatschappelijk vastgoed***

Omschrijving	Een deel van de maatschappelijke organisaties zit in een gebouw waarvan de gemeente eigenaar is. De gemeente is hier verantwoordelijk voor het verduurzamen van deze panden. Er zijn echter ook maatschappelijke organisaties die niet in een pand van de gemeente zitten. Hier is de gemeente voor het verduurzamen dus niet aan zet. Wel willen we daar waar mogelijk is deze organisaties stimuleren en ondersteunen bij het verduurzamen. Er is een landelijke subsidieregeling voor het verduurzamen van sportaccommodaties (BOSA). Maatschappelijke organisaties zonder sportfunctie, zoals de scouting, buurthuizen of wijkaccommodaties kunnen echter geen gebruik maken van de BOSA. Een gemeentelijke subsidieregeling vergemakkelijkt de financiering van verduurzamingsadvies en verduurzaming voor deze maatschappelijke organisaties.
Doel	Voor 2025 is een subsidieregeling in werking en hebben de eerste organisaties hier gebruik van gemaakt.
Thema	Energie
Rol gemeente	Stimuleren
Doelgroep	Maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Maatschappelijke organisaties

Onderwerp	***Uitvoeren wijkuitvoeringsplan om aardgasvrij te worden***
Omschrijving	De gemeente ondersteunt de kansrijke buurten bij het verduurzamen van de wijk/buurt naar aardgasvrij, uit het wijkuitvoeringsplan zal blijken welke ondersteuning nodig is.
Doel	In 2024 hebben we in beeld welke maatregelen we gezamenlijk gaan nemen in de kansrijke buurten. Voor 2026 zijn we gestart met het uitvoeren van de eerste maatregelen.
Thema	Energie
Rol gemeente	Samenwerken
Doelgroep	Woningen, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Nader te bepalen bureau, Energiehuis Slim Wonen, Buurteams, Kernteam aardgasvrij

Onderwerp	***Communicatie programma***
Omschrijving	Bewustwording van duurzaamheid is heel belangrijk om inwoners en bedrijven mee te krijgen in duurzamer gedrag en duurzamere keuzes. Hiervoor zetten we communicatie in. We maken een communicatieplan en planning waarin we plannen wanneer we waarover communiceren en hoe en waar we dat doen. Daarnaast werken we de communicatiehuisstijl Samen Duurzaam verder uit. Ook zijn we zichtbaarder in de gemeente op locaties buiten het gemeentehuis aanwezig te zijn (De Andere Mert, buurtbijeenkomsten enz.)
Doel	In 2023 zijn het communicatieplan en -planning gereed. In 2026 herkent 30% van onze inwoners het beeldmerk samen duurzaam en kunnen zij actief een onderwerp herinneren waarover de gemeente gecommuniceerd heeft. We zijn bij minimaal 2 events per jaar aanwezig.
Thema	Energie, circulaire economie, klimaatadaptatie, biodiversiteit

Rol gemeente	Stimuleren
Doelgroep	Woningen, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Gestart
Mogelijke partners	Energiehuis Slim Wonen, Platform Duurzaam Geldrop-Mierlo, Buurtteams

Onderwerp	***opzetten regionaal en lokaal fietsnetwerk***
Omschrijving	We sluiten aan op het regionaal fietsnetwerk via de snelfietsroute De Run-HTCE-Geldrop. Daarnaast ontwikkelen we ons lokale fietsnetwerk verder.
Doel	In 2027 is het fietsnetwerk verder uitgebreid en verbeterd. Afhankelijk van de regionale planning is met de aanleg van de snelfietsroute gestart.
Thema	Energie
Rol gemeente	Samenwerken
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Gestart
Mogelijke partners	Andere gemeenten

Onderwerp	***Regionale Energiestrategie (RES)***
Omschrijving	Met 21 gemeenten, 2 waterschappen en de provincie hebben we voor de Metropoolregio Eindhoven een Regionale Energiestrategie opgesteld. Nu gaan we verder met de uitvoering en het up to date houden van deze strategie. Als gemeente dragen we hier 1 dag in de week aan bij.
Doel	Voor 2024 nemen wij mee aan tenminste 3 RES projecten.
Thema	Energie
Rol gemeente	Samenwerken
Doelgroep	Woningen, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Lopend project
Mogelijke partners	MRE, andere gemeenten, waterschappen, provincie, ondernemers, onderwijs

Onderwerp	***Monitoring flora en fauna***
Omschrijving	Om te kunnen zien of projecten om biodiversiteit te verbeteren succesvol zijn is het noodzakelijk om deze biodiversiteit te monitoren. Op dit moment heeft de gemeente daar nog onvoldoende instrumenten voor. Allereerst bepalen we per gebied wat ons streefbeeld is wat betreft biodiversiteit. Op basis hiervan wordt bepaald op welke flora en fauna we in dat gebied gaan monitoren. Hierbij dient het monitoringsplan van Laarbeek als voorbeeld en wordt samenwerking gezocht met IVN.
Doel	Voor 2025 hebben wij een monitoringsplan en zijn we gestart met het monitoren van de biodiversiteit in onze gemeente.
Thema	Biodiversiteit
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	

Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	IVN, Bosgroep Zuid

Onderwerp	***Groene zone voor besparingsmaatregelen***
Omschrijving	Op dit moment wordt er in de regio vanuit de RES geïnventariseerd of een project als de Groene Zone kan worden opgezet voor isolatiemaatregelen. Hierbij moet gedacht worden aan het aanbieden van maatregelen zoals spouwmuurisolatie, dakisolatie enz.
Doel	Voor medio 2023 willen wij besluiten of wij wel of niet aansluiten bij dit project. Indien wij meedoen met dit project willen we voor 2027 200 bewoners bereikt hebben.
Thema	Energie
Rol gemeente	Ondersteuning
Doelgroep	Woningeigenaren
Status	Voorbereidingen gestart
Mogelijke partners	Energiehuis Slim Wonen, andere gemeenten (RES uitvoeringsproject)

Onderwerp	***Greendeal zorg***
Omschrijving	Met zorginstellingen sluiten we een zogenaamde Greendeal Zorg waarbij de zorginstellingen zelf aan de slag gaan met verduurzaming. Hierbij doen ze ruim meer dan alleen het wettelijke minimum. De gemeente is bij de deelnemende zorginstellingen terughoudend met toezicht op het thema energiebesparing.
Doel	1 zorginstelling doet mee met de greendeal. De verwachte CO_2 besparing hiervan is 40.000 kg per jaar.
Thema	Energie, Circulaire economie
Rol gemeente	Samenwerken
Doelgroep	Bedrijven
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Andere gemeenten (RES uitvoeringsproject), zorginstellingen

Onderwerp	***Collectieve zonne-installatie sporthal de Coevering***
Omschrijving	De gemeente stelt het dak van Sporthal de Coevering ter beschikking aan de energie coöperatie om daarop een collectieve zonne-installatie te realiseren. Inwoners die in de buurt van de collectieve installatie wonen (binnen de postcoderoos) kunnen – in plaats van energie op te wekken op eigen dak of grond –aansluiten bij het gezamenlijk project in de buurt (met gebruik van de Subsidieregeling Coöperatieve Energieopwekking).
Doel	Voor 2024 zijn de zonnepanelen in werking. Verwachte CO_2 besparing: 70.000 kg.
Thema	Energie
Rol gemeente	Samenwerken
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders

Status	Lopend project
Mogelijke partners	Morgen Groene Energie

Onderwerp	***Gemeentebrede isolatie en besparingsaanpak***
Omschrijving	We gaan gemeentebreed communiceren over de Transitievisie warmte en handvatten bieden voor inwoners buiten de kansrijke buurten. Zodat zij voor 2030 al stappen kunnen zetten op weg naar aardgasvrij, op momenten dat zij zover zijn (natuurlijke momenten, zoals een verhuizing, verbouwing, ketel stuk, etc.). Het gaat in ieder geval om isoleren, maar ook zonnepanelen en overstappen op elektrisch koken.
Doel	We voeren jaarlijks een communicatiecampagne en starten voor 2026 minimaal 2 laagdrempelige acties op om bewoners te helpen bij deze opgave. Hiermee bereiken we minimaal 400 inwoners.
Thema	Energie
Rol gemeente	Stimuleren
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Energiehuis Slim Wonen, Buurtteam, kernteam aardgasvrij

Onderwerp	***Green deal zorg light***
Omschrijving	De Greendeal zorg richt zich op de grote zorginstellingen zoals ziekenhuizen. De greendeal zorg light richt zich op de kleinere zorginstellingen zoals tandartsen en huisartsen. Met zorginstellingen sluiten we een zogenaamde Greendeal Zorg light waarbij de zorginstellingen zelf aan de slag gaan met verduurzaming. Hierbij doen ze ruim meer dan alleen het wettelijke minimum. De gemeente is bij de deelnemende zorginstellingen terughoudend met toezicht op het thema energiebesparing.
Doel	3 zorginstellingen doen mee met de greendeal. De verwachte CO_2 besparing hiervan is 10.000 kg CO_2 per jaar.
Thema	Energie, circulaire economie
Rol gemeente	Samenwerken
Doelgroep	Bedrijven
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Andere gemeenten (RES uitvoeringsproject), zorginstellingen

Onderwerp	***Stimuleren alternatieve duurzame woonvormen***
Omschrijving	In Luchen wordt een aantal kleine zelfvoorzienende huisjes gerealiseerd. Indien deze woonvorm in de gemeente succesvol blijkt, kan deze in de toekomst vaker overwogen worden.
Doel	In Luchen worden 15 Tiny Houses gerealiseerd. Bij succes wordt er voor tenminste 1 ander project opgestart
Thema	Energie, circulaire economie, klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	Stimuleren

Doelgroep	Woningeigenaren, huurders
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Huiz&

Onderwerp	***Prijsvraag duurzaamheid/scholenproject***
Omschrijving	We organiseren een prijsvraag op het gebied van duurzaamheid voor basisscholen. We zijn op zoek naar duurzame ideeën die ook daadwerkelijk in onze gemeente uitgevoerd kunnen worden. De winnende ideeën krijg een geldprijs waarmee ze het idee ook uit kunnen voeren. Hiervoor wordt een thema gekozen. Idee is om het eerste jaar aan de slag te gaan met het thema afval. Aan het project koppelen we een vrijblijvend lesprogramma waarvan scholen gebruik kunnen maken. Dit gebeurt in de vorm van gastcolleges, excursies en/of lesmateriaal. Vanwege Corona is dit project de afgelopen jaren niet mogelijk geweest.
Doel	We organiseren jaarlijks een prijsvraag. Hieraan doen tenminste 5 scholen mee. Elk jaar wordt minimaal 1 idee uitgevoerd in onze gemeente
Thema	Energie, circulaire economie, klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	Samenwerken
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders
Status	On hold
Mogelijke partners	Scholen, Platform duurzaam, IVN

Onderwerp	***Herhaling inkoopactie***
Omschrijving	Huiseigenaren kunnen meedoen met een gemeentebrede inkoopactie. Dit doen we door een partij in te huren om voor ons een inkoopactie te organiseren. Door de duurzame maatregelen van onze inwoners te bundelen kan door schaalgrootte een gunstige prijs geboden worden. Daarnaast hopen we door de schaalgrootte te kunnen bereiken dat onze inwoners sneller aan de beurt zijn. Als wij mee doen aan de Groene Zone isoleren richten we ons voor inkoopacties op duurzaam verwarmen en zonnepanelen. Wij onderzoeken daarnaast of we bij dit project subregionaal kunnen samenwerken.
Doel	We organiseren voor 2027 minimaal 3 inkoopacties
Thema	Energie
Rol gemeente	Ondersteunen
Doelgroep	Woningeigenaren
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Winst uit je woning, Vereniging eigen huis, andere gemeenten, Energiehuis Slim Wonen, Buurkracht, buurtteams, kernteam aardgasvrij

Onderwerp	***Verkennen en aanleggen kwelzones om water vast te houden in Molenheide***
Omschrijving	We willen kijken of we op de hogere zandgronden van de bossen van de Molenheide nieuwe vennen of kwelzones kunnen aanleggen, zodat het water langer wordt vastgehouden. Dit komt ten goede aan de natuurwaarde van het

	bos, maar zorgt ook voor minder druk op de waterafvoer in de lager gelegen gebieden.
Doel	Voor 2027 hebben we in beeld wat de mogelijkheden zijn voor het aanleggen van kwelzone of nieuwe vennen en hebben we besloten of we wel of niet gaan uitvoeren. Kansrijke initiatieven kunnen voor deze tijd al worden opgepakt.
Thema	Klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	realiseren
Doelgroep	
Status	
Mogelijke partners	Waterschap, Bosgroep zuid, IVN

Onderwerp	***Uitwerken plan voor inzet subsidie laadinfrastructuur***
Omschrijving	Van de provincie hebben wij een subsidie ontvangen voor het uitwerken van een innovatie laadoplossing. Het gaat om een realiseren van een oplaadpunt voor elektrische voertuigen op een innovatieve manier. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan het combineren van duurzame opwek en opladen. We gaan hiervoor een plan opstellen en dit vervolgens tot uitvoering brengen.
Doel	Voor 2026 hebben we een plan uitgewerkt. In 2026 starten we met de uitvoering hiervan.
Thema	Energie
Rol gemeente	realiseren
Doelgroep	Woningen, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	

Onderwerp	***Opstellen klimaatvisie per buurt***
Omschrijving	In deze plannen kijken we hoe we onze wijken klimaatadaptief maken. Vanwege lopende programma's beginnen we in de Coevering en het centrum van Geldrop. Als startpunt gebruiken we de opgavekaart van Geldrop. Onderzocht wordt: • Wat de mogelijkheden voor infiltratie en waterberging in de wijken zijn • Hoeveel schaduw er op langzaam verkeerroutes is en hoe we dit naar het gewenste percentage van 40% krijgen • Hoeveel schaduw er op buurtniveau is en hoe we dit naar het gewenste percentage van 30% krijgen • In hoeverre er voldoende koele plekken zijn en hoe we, waar dit nog niet het geval is, nieuwe koele plekken realiseren • Welke maatregelen we op korte termijn nemen De klimaatvisies verwerken we vervolgens per buurt in het gebiedsprogramma van deze buurt.
Doel	In 2024 hebben we een klimaatvisie voor de Coevering en het Centrum Geldrop. Jaarlijks onderzoeken we twee buurten totdat alle buurten een klimaatvisie hebben.
Thema	Klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	Woningen, huurders, bedrijven, maatschappelijke organisaties

Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Woningcorporaties, scholen, ziekenhuis, IVN

Onderwerp	***Verkennen en opstellen randvoorwaarden rustgebied westzijde bossen Molenheide***
Omschrijving	In de omgevingsvisie is de ambitie uitgesproken om de oostzijde van de bossen van de Molenheide in te richten als rustgebied, om zo meer ruimte te bieden aan flora en fauna.
Doel	Voor 2026 willen we verkennen hoe we dit rustgebied ook daadwerkelijk als rustgebied in kunnen richten en in hoeverre de in de omgevingsvisie aangegeven contouren passend zijn. Verwerven van gronden kan hier onderdeel van uitmaken. Uiteindelijk willen we dit deel van het bosgebied minder toegankelijk maken voor recreanten om zo meer ruimte te bieden voor natuur. In 2027 willen we hier mee zijn gestart.
Thema	Biodiversiteit
Rol gemeente	realiseren
Doelgroep	
Status	
Mogelijke partners	Bosgroep zuid, IVN

6 Pilots

Onderwerp	***Pilot circulaire Dwarsstraat en duurzaam herinrichten weg***
Omschrijving	We hebben een studie uitgevoerd naar het ontwerp en de vormgeving van de Dwarsstraat, gericht op zoveel mogelijk circulair en klimaatneutraal. De resultaten worden verwerkt in het ontwerp en de aanbesteding. De resultaten van de pilot gaan we gebruiken bij reconstructies en aanleg van andere wegen in de gemeente.
Doel	Bij de Dwarsstraat willen we 129.000 kg CO_2, 1.024.000 kg primaire grondstoffen en 1.841.000 kg afval besparen. Voor 2024 hebben we in beeld gebracht welke lessen uit de Dwarsstraat we toe kunnen passen bij toekomstige projecten.
Thema	Circulaire economie
Rol gemeente	realiseren
Doelgroep	
Status	Lopend Project
Mogelijke partners	Platform Duurzaam

Onderwerp	***(Pilot) boom- en geveltuintjes***
Omschrijving	Op dit moment is in het gemeentelijk beleid niet geregeld dat bewoners een boom- of geveltuintje kunnen aanleggen. De gemeente onderzoekt in de pilot of zij boom- en geveltuintjes in de gehele gemeente mogelijk kan maken. Hiervoor stellen we kaders op. Vervolgens kunnen er door de buitendienst de grondwerkzaamheden voor boom- en geveltuintjes uitgevoerd worden en kunnen bewoners deze inplanten en onderhouden. Na een jaar vindt een evaluatie van de pilot plaats en wordt besloten of boom- en geveltuintjes voortaan definitief mogelijk gemaakt worden in de gemeente.
Doel	Voor 2024 willen we minimaal 20 geveltuintjes en 20 boomtuintjes mogelijk gemaakt hebben. In 2024 is besloten of we geveltuintjes definitief toestaan en zo ja dan zijn hier de kaders voor vastgesteld.
Thema	Klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	ondersteunen
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders
Status	Lopend Project
Mogelijke partners	IVN, Platform duurzaam

7 Eigen organisatie

Onderwerp	***Maatwerkadviezen gemeentelijke gebouwen***
Omschrijving	Van alle gemeentelijke gebouwen wordt in beeld gebracht welke energiebesparende maatregelen mogelijk zijn, wat de kosten zijn en hoeveel CO_2 hiermee bespaard wordt.
Doel	Voor 2024 zijn de mogelijke verduurzamingsmaatregelen inzichtelijk en is er een prioritering gemaakt. Op basis hiervan wordt een duurzaam meerjaren onderhoudsplan (MJOP) gemaakt en een investeringsvoorstel voor verduurzamingsmaatregelen die niet onder het MJOP vallen.
Thema	Energie
Rol gemeente	realiseren
Doelgroep	
Status	Lopend Project
Mogelijke partners	

Onderwerp	***Opstellen duurzaam meerjaren onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen***
Omschrijving	Voor het eigen vastgoed maken we een duurzaam Meerjaren onderhoudsplan (MJOP). Hierbij maken we gebruik van de Sectorale Routekaart Gemeentelijk Maatschappelijk Vastgoed, die een route vormt naar aardgasvrij vastgoed en een CO_2 reductie van 95%. Ten opzichte van een traditioneel MJOP bevat een duurzaam MJOP ook verbetermaatregelen ten aanzien van energieprestatie en binnenmilieu. (Plan wordt apart naar de raad gebracht)
Doel	In 2024 is er een meerjaren onderhoudsplan vastgesteld en is hier budget voor geregeld.
Thema	Energie
Rol gemeente	realiseren
Doelgroep	maatschappelijke organisaties
Status	Lopend Project
Mogelijke partners	

Onderwerp	***Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) opstellen***
Omschrijving	De gemeente was medeondertekenaar van het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) 2016-2020. De gemeente heeft vervolgens een Actieplan MVI opgesteld om daarmee de inkopen en aanbestedingen verder te verduurzamen. Intussen heeft het Rijk samen met andere overheden een nieuw manifest opgesteld voor de periode 2022-2025: het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen. De ‘O’ van opdrachtgeven is toegevoegd om te benadrukken dat maatschappelijk verantwoord inkopen niet alleen de taak is van inkopers, maar een organisatiebrede verantwoordelijkheid is. Ook besteedt het Manifest meer aandacht aan de borging van MVOI op alle niveaus in de organisatie. We stellen uiterlijk binnen een jaar na ondertekening van het Manifest een Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) op.

Doel	In 2024 hebben we een actieplan MVOI vastgesteld. Hiermee borgen we verduurzamen beter in de organisatie, kopen we meer trajecten duurzaam in en vergroten we de bijdrage van MVOI op de realisatie van beleidsdoelen.
Thema	Energie, Circulaire economie, klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	realiseren
Doelgroep	
Status	Gestart
Mogelijke partners	PIANOo, BIZOB

Onderwerp	***Uitvoeren actieplan Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI)***
Omschrijving	Nadat we het actieplan opgesteld hebben voeren we het uit. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat we afhankelijk van de dienst of het werk dat we aanbesteden in de aanbesteding eisen of gunningscriteria opnemen op het gebied van energie, circulaire economie, klimaatadaptatie en/of biodiversiteit.
Doel	In 2026 werken wij volledig conform het actieplan Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven
Thema	Energie, Circulaire economie, klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	realiseren
Doelgroep	
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	PIANOo, BIZOB

Onderwerp	***Verdere inrichting E-sight (energiemanagement gemeentelijke gebouwen)***
Omschrijving	De gemeente maakt gebruik van een energiemanagement systeem. Door meer tijd te besteden aan het inrichten van standaard rapportages, alarmen en door het analyseren van de data kunnen meer besparingsmogelijkheden worden gesignaleerd. Ook kan de voortgang van de verduurzaming van het vastgoed worden gemonitord.
Doel	In 2025 hebben wij onderzocht welke extra functionaliteiten meerwaarde hebben voor onze gemeente en zijn deze vervolgens ingericht. We rapporteren jaarlijks over ons verbruik.
Thema	Energie
Rol gemeente	realiseren
Doelgroep	
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	ODZOB, E-sight

Onderwerp	***Stimuleren duurzame mobiliteit eigen organisatie***
Omschrijving	De gemeente stimuleert duurzame mobiliteit door aan medewerkers leenfietsen en NS-kaarten aan te bieden voor hun dienstreizen. We onderzoeken hoe we het autogebruik verder kunnen terugdringen. Dit draagt ook bij aan het

	parkeerprobleem in het centrum. We kijken hierbij ook naar wat de mogelijkheden zijn voor het opzetten van een deelautoproject. Indien er mogelijkheden zijn wordt er een aanbesteding voor elektrisch vervoer voor dienstreizen van medewerkers gedaan. Dit vervoer kan ook aangeboden worden voor inwoners. Dit betekent dat buiten kantooruren de voertuigen beschikbaar zijn als deelauto voor inwoners.
Doel	In 2023 hebben we in beeld welke stimuleringsmaatregelen kansrijk zijn en in 2024 zijn we gestart met de implementatie van deze maatregelen.
Thema	Energie, circulaire economie
Rol gemeente	stimuleren
Doelgroep	
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Dommelvallei gemeenten

Onderwerp	***Taskforce verduurzamen eigen organisatie***
Omschrijving	Om ervoor te zorgen dat duurzaamheid meer integraal wordt meegenomen in beleid, projecten en activiteiten komen medewerkers van verschillende clusters periodiek bij elkaar voor inspiratie en afstemming. Hiermee willen we stimuleren dat medewerkers in hun dagelijkse werkzaamheden duurzaamheid in hun keuzes meenemen en dat de duurzaamheidsparagraaf in raadsvoorstellen beter wordt gebruikt. De leden van de interne taskforce kunnen een rol hebben als vraagbaak in de organisatie en kunnen fungeren als een denktank voor ideeën om duurzaamheid intern verder te stimuleren. Dit was een lopend project, maar heeft langere tijd on hold gestaan vanwege Corona.
Doel	In 2024 is de taskforce weer actief en wordt er jaarlijks een duurzaamheidsthema gekozen om organisatiebreed aandacht aan te besteden.
Thema	Energie
Rol gemeente	stimuleren
Doelgroep	
Status	On hold
Mogelijke partners	Natural Step

Onderwerp	***Versnelling verduurzamen gemeentelijke gebouwen***
Omschrijving	De gemeente zet extra geld in voor het verduurzamen van gemeentelijke gebouwen waardoor het tempo van verduurzaming wordt vergroot.
Doel	We verduurzamen versneld minimaal 2 gebouwen per jaar. De CO_2 besparing verschilt per gebouw. Gemiddeld wordt uitgegaan van een besparing van circa 10.000 kg per jaar.
Thema	Energie
Rol gemeente	realiseren
Doelgroep	maatschappelijke organisaties
Status	Verkenning gestart

Mogelijke partners	

Onderwerp	***Inhuur expertise op circulariteit voor concrete aanbestedingen***
Omschrijving	Om circulariteit goed mee te nemen in aanbestedingen is kennis van de mogelijkheden op de markt nodig en kennis van hoe dit te vertalen naar criteria zoals een Milieu Kosten Indicator (MKI). Daarom huurt de gemeente bij een selectie van aanbestedingen expertise in om circulariteit goed mee te nemen.
Doel	Het betrekken van expertise bij circa 2 aanbestedingen per jaar.
Thema	Circulaire economie
Rol gemeente	realiseren
Doelgroep	
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Nader te bepalen adviseurs

8 Uitwerking amendement

Onderwerp	***Onderzoek naar wat nodig is om amendement begroting 2022 uit te voeren***
Omschrijving	Bij de behandeling van de meerjarenbegroting 2023-2026 de raadsvergadering van 10 november 2022 is per amendement vastgesteld dat het doel voor 2026 gewijzigd moet worden naar 50% van de panden in Geldrop-Mierlo heeft energielabel A of B. De voorliggende uitvoeringsagenda is opgesteld met het doel dat in 2026 30% van de panden in Geldrop-Mierlo energielabel A of B heeft. Om het nieuwe doel te kunnen halen zullen heel veel extra inspanningen nodig zijn. Ambtelijk worden er echter geen mogelijkheden gezien om deze extra toename te kunnen realiseren. We laten daarom onderzoeken wat nodig is om dit doel te bereiken. Op basis van dit onderzoek zal in de volgende begroting extra budget gevraagd worden voor de uitvoering van deze extra doelstelling.
Doel	In 2024 hebben we in beeld wat nodig is om de doelstelling van 50% panden met energielabel A of B in 2026 te bereiken
Thema	Energie
Rol gemeente	Stimuleren
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders, bedrijven en maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Nog te bepalen

Onderwerp	***Uitvoering amendement begroting 2022***
Omschrijving	Bij de behandeling van de meerjarenbegroting 2023-2026 de raadsvergadering van 10 november 2022 is per amendement vastgesteld dat het doel voor 2026 gewijzigd moet worden naar 50% van de panden in Geldrop-Mierlo heeft energielabel A of B. De voorliggende uitvoeringsagenda is opgesteld met het doel dat in 2026 30% van de panden in Geldrop-Mierlo energielabel A of B heeft. Om het nieuwe doel te kunnen halen zullen heel veel extra inspanningen nodig zijn. Bij het opstellen van deze uitvoeringsagenda moet nog onderzoek gedaan worden naar welke extra inspanningen nodig zijn om dit extra doel te halen. Op dit moment weten we dus nog niet welke extra maatregelen we moeten treffen. Na afronding van het onderzoek zal bij het actualiseren van deze uitvoeringsagenda de uit te voeren maatregelen opgevoerd worden. Ook zal er via de begroting budget gevraagd worden voor deze maatregelen.
Doel	In 2026 hebben 50% panden energielabel A of B
Thema	Energie
Rol gemeente	Stimuleren
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders, bedrijven en maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Nog te bepalen

9 Bedrijventerreinen

Onderwerp	***Aanpak voor kantoren naar label C***
Omschrijving	Opzetten en uitvoeren van een communicatieaanpak om kantooreigenaren aan te sporen om voor 2023 hun kantoren naar minimaal label C te brengen (wettelijke verplichting). Hieraan koppelen we een greendeal: bedrijven die verder gaan dan label C krijgen een jaar langer om de benodigde stappen te zetten. Vanaf 2023 gaan we handhaving op label C bij kantoren die niet deelnemen aan de greendeal.
Doel	We benaderen minimaal 20 van de kantoren waarvan wij vermoeden dat zeer waarschijnlijk aan de verplichting moeten voldoen, maar die nog niet het juiste energielabel hebben rechtstreeks om na te gaan wat de status is en we bieden hun aan deel te nemen aan een greendeal. Doel is dat circa 2 kantoren deelnemen aan de greendeal.
Thema	Energie
Rol gemeente	samenwerken
Doelgroep	Bedrijven
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Andere gemeenten (RES uitvoeringsproject), ondernemersverenigingen

Onderwerp	***Pilot Bedrijventerrein de Spaarpot***
Omschrijving	Pilot waarbij met ondernemers op terrein onderzocht wordt waar hun verduurzamingsambities liggen. Vervolgens worden koppelingen gezocht en worden deze ambities gezamenlijk opgepakt.
Doel	Wij willen minimaal 20 bedrijven op het terrein bereiken. Daarvan verwachten we dat minimaal 10 bedrijven verduurzamingsstappen gaan zetten.
Thema	Energie, circulaire economie, klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	samenwerken
Doelgroep	Bedrijven
Status	Lopend project
Mogelijke partners	VNO-NCW, Gemini

Onderwerp	***Actieplan verduurzaming bij bedrijven***
Omschrijving	Samen met de bedrijven in onze gemeente gaan we een plan opzetten voor verduurzaming van bedrijven. Hierbij wordt gekeken naar: industrie, retail/horeca, logistiek/transport en agrariërs. In dit plan bepalen we doelen en brengen we in kaart wat nodig is om deze doelen te bereiken. Gedacht kan worden aan regionale samenwerking, opzetten van financieringsarrangementen en/of samenwerkings-verbanden opzetten met grote partijen.
Doel	In 2026 hebben we een actieplan dat inzicht geeft in wat haalbaar is op het gebied van verduurzamen in de bedrijfsector en wat we samen moeten doen om dit te bereiken.
Thema	Energie, circulaire economie, klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	samenwerken

Doelgroep	Bedrijven
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	VNO-NCW, Ondernemersverenigingen

Onderwerp	***Inhuren adviseur die bedrijven helpt met businesscase voor zon op dak/besparing***
Omschrijving	Zon op dak bij bedrijven blijft achter vergeleken met woningen, terwijl daar vaak juist grotere daken beschikbaar zijn. Een adviseur helpt bedrijven om de business case en financiering in beeld te brengen voor zon op dak. Zeker nu transportschaarste terugleveren van energie bemoeilijkt. Een adviseur zou ook naar de businesscase voor de inzet van opslag/batterijen kunnen kijken. Ook is advies bij andere hobbels zoals energiebesparing bij bedrijfsprocessen mogelijk.
Doel	Wij verwachten minimaal 10 bedrijven te kunnen helpen met hun businesscase.
Thema	Energie, circulaire economie
Rol gemeente	ondersteunen
Doelgroep	Bedrijven
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	VNO-NCW, Ondernemersverenigingen, adviseur

Onderwerp	***Milieubarometer aanbieden aan bedrijven***
Omschrijving	De gemeente biedt bedrijven toegang tot de Milieubarometer, een instrument waarmee bedrijven inzicht krijgen in hun milieuprestatie (CO_2 en milieu-impact). Student(en) helpt bedrijven bij het invullen van de milieubarometer. Wanneer dit gekoppeld wordt aan een stageproject wordt hiermee ook maatschappelijk rendement gehaald.
Doel	Wij verwachten dat per jaar mimimaal 4 studenten meedoen aan dit project en dat zij circa 10 bedrijven per jaar bereiken. Door bedrijven inzicht te geven in hun CO_2 uitstoot en milieu-impact verwachten wij dat zij stappen gaan zetten om CO_2-uitstoot te reduceren. De verwachte CO_2 besparing hiervan is 20.000 kg per jaar.
Thema	Energie
Rol gemeente	ondersteunen
Doelgroep	Bedrijven
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Ondernemersverenigingen, Fontys of andere school, Stimular

Onderwerp	***Onderzoek mogelijkheden om verduurzaming op bedrijventerreinen te financieren***
Omschrijving	Onderzoeken van mogelijkheden van fondsvorming voor ‘boosten’ nieuwe ontwikkelingen. Revolverende startfondsen maken in samenspraak met marktpartijen. We kijken ook naar het voorbeeld van gemeente Helmond en onderzoeken in hoeverre ondernemers van een bedrijventerrein (of een ander ondernemerscollectief) organisatiegraad willen verhogen en/of een afdracht in

	een fonds kunnen doen waarmee gezamenlijk verduurzaming van het bedrijventerrein wordt aangepakt.
Doel	In 2025 is onderzoek afgerond en is besloten of we hiervoor wel of geen project op gaan richten.
Thema	Energie, circulaire economie, klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	samenwerken
Doelgroep	Bedrijven
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	RES MRE en andere gemeenten (via een eventueel RES uitvoeringsproject), provincie, ondernemersverenigingen, VNO-NCW, marktpartijen

Onderwerp	***Oplossen knelpunten van ondernemers bij verduurzaming, circulariteit en zon op dak***
Omschrijving	Bedrijven ondersteunen daar waar zij tegen knelpunten aanlopen. Bijvoorbeeld door stagiaires in te zetten om bedrijven te bezoeken om te achterhalen welke daken niet gebruikt worden en waarom niet. Een ander voorbeeld is dat regelgeving vaak achterloopt op ontwikkelingen in de praktijk. Daarop wachten kan het halen van circulaire doelstellingen in de weg staan. We zouden meer interpretatieruimte kunnen nemen binnen de huidige wet- en regelgeving door de interpretatie van regels op te rekken bij vergunningverlening. Dit betekent bijvoorbeeld dat het voor ondernemers makkelijker wordt om 'afval' als grondstof te gebruiken. We beogen hiermee niet de grenzen van de wet- en regelgeving te overschrijden, maar wel de durf te hebben de interpretatieruimte ervan te verleggen. De eventueel te verlenen ruimte moet milieu hygiënisch verantwoord zijn. Deze ondersteuning bieden wij vraag gestuurd. Hierbij zetten we wel in op communicatie zodat bedrijven weten dat ze bij ons aan kunnen kloppen. Daarnaast organiseren we een dialoogbijeenkomst.
Doel	In 2025 is onderzoek afgerond en is besloten of we hiervoor wel of geen project op gaan richten.
Thema	Energie, circulaire economie, klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	ondersteunen
Doelgroep	Bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	RES MRE en andere gemeenten, provincie, ondernemersverenigingen, VNO-NCW, ODZOB

Onderwerp	***Opzetten subsidieregeling voor innovatieve oplossingen transportschaarste***
Omschrijving	Mogelijkheid onderzoeken om subsidie op te zetten om het rendabel te maken om toch grootschalige zon op dak of zonnevelden te kunnen ontwikkelen. Ook als die niet op reguliere wijze op het net kunnen worden aangesloten.
Doel	Wij willen minimaal 2 initiatieven subsidiëren. Zo willen we 2 initiatieven voor duurzame opwek mogelijk maken die anders niet door konden gaan vanwege aansluitproblemen.
Thema	Energie
Rol gemeente	stimuleren

Doelgroep	Bedrijven, maatschappelijke organisaties
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Ondernemersverenigingen, VvE's, VNO-NCW, andere gemeenten, Enexis

10 Afval

Onderwerp	***Diftar***
Omschrijving	Bij het huishoudelijk afval werkt de gemeente met een systeem van tariefdifferentiatie (Diftar). De afvalstoffenheffing bestaat uit een vast en een variabel tarief. Een huishouden betaalt per keer dat de restafval- of GFT-container wordt geleegd. Bovendien is het tarief voor restafval hoger dan voor GFT. Zo stimuleren we dat inwoners minder afval produceren en hun afval scheiden.
Doel	In 2023 wordt er maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar geproduceerd. In 2026 is dit maximaal 75 kg restafval per inwoner per jaar.
Thema	Circulaire economie
Rol gemeente	stimuleren
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Cure-Afvalbeheer

Onderwerp	***Faciliteren van inwoners bij het opruimen van zwerfafval***
Omschrijving	In de gemeente wordt door verschillende vrijwilligers zwerfafval opgeruimd. Zo is er de Beestenbende, de Mierlose Schonen en zijn er verschillende inwoners die opruimen buiten georganiseerd verband. Daar waar mogelijk faciliteert de gemeente deze inwoners.
Doel	Per jaar worden er circa 1000 zakken zwerfafval opgehaald
Thema	Circulaire economie, biodiversiteit
Rol gemeente	ondersteunen
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders, maatschappelijke organisaties
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Cure-Afvalbeheer

Onderwerp	***Verder optimaliseren ophaalbeleid***
Omschrijving	De gemeente gaat na wat mogelijk is om haar ophaalbeleid van afvalstromen verder te verduurzamen. Zo zou de ophaalfrequentie van het restafval eventueel aangepast kunnen worden om afvalscheiding te stimuleren. Het hierdoor vrijkomende budget kan eventueel ingezet worden om de inzamelfrequentie van andere afvalfracties te verhogen (bijvoorbeeld het PBD). Via het Afval- en Grondstoffenplan 2022-2025 zal dit met de raad besproken en voorgelegd worden.
Doel	In 2023 wordt er maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar geproduceerd. In 2026 is dit maximaal 75 kg restafval per inwoner per jaar.
Thema	Circulaire economie
Rol gemeente	realiseren
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders
Status	Lopend project

Mogelijke partners	Cure-Afvalbeheer

Onderwerp	***Ja-Ja sticker (minder papierafval)***
Omschrijving	Als de afvalstoffenverordening geactualiseerd is gaan we gebruik maken van JA – JA stickers in onze gemeente in plaats van de bestaande NEE – NEE stickers. Het doel van de JA – JA sticker is om de hoeveelheid oud-papier terug te dringen. Als huishoudens geen sticker op de brievenbus plakken, ontvangen ze geen reclame en geen huis-aan-huis bladen. Ze moeten het met een sticker aangeven als ze wel wat willen ontvangen.
Doel	Er wordt 30% minder oud papier ingezameld.
Thema	Circulaire economie
Rol gemeente	stimuleren
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Cure-Afvalbeheer

Onderwerp	***Afvalcoaches***
Omschrijving	Het opleiden en inzetten van vrijwillige afvalcoaches. Het gaat met name om verbeteren van het aanbieden van PBD dat nu vaak op de verkeerde dagen wordt aangeboden.
Doel	Voor 2024 willen wij circa 5 afvalcoaches opleiden. Hierdoor verwachten we het zwerfafval te verminderen en afvalscheiding te verbeteren.
Thema	Circulaire economie
Rol gemeente	samenwerken
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders
Status	Gestart
Mogelijke partners	Cure-Afvalbeheer

Onderwerp	***E-waste race***
Omschrijving	De E-waste Race is een wedstrijd tussen scholen in een regio om zoveel mogelijk elektronisch afval bij mensen uit de buurt op te halen. In Geldrop-Mierlo doen scholen mee.
Doel	We organiseren jaarlijks een race. We verwachten dat er jaarlijks circa 5 scholen meedoen. We willen hiermee 4.000 kg e-waste ophalen. Per 1 kg e-waste wordt 1,44 kg CO_2 bespaard.
Thema	Circulaire economie
Rol gemeente	samenwerken
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders
Status	Lopend project
Mogelijke partners	E-waste race, Cure-Afvalbeheer

Onderwerp	***Textiel race***
Omschrijving	De Textiel Race is een wedstrijd tussen scholen in een regio om zoveel mogelijk kleren bij mensen uit de buurt op te halen. In Geldrop-Mierlo doen scholen mee.
Doel	We organiseren jaarlijks een race. We verwachten dat er jaarlijks circa 5 scholen meedoen. We willen hiermee 5.000 kg textiel ophalen. Per kilo hergebruikt textiel wordt 25 kg CO_2 bespaard.
Thema	Circulaire economie
Rol gemeente	samenwerken
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders
Status	Lopend project
Mogelijke partners	Cure-Afvalbeheer

Onderwerp	***Onderzoeken van mogelijkheden nascheiding***
Omschrijving	In samenwerking met 6 andere Brabantse gemeenten en de provincie Noord-Brabant heeft een marktverkenning plaatsgevonden naar de mogelijkheden om in Brabant een nascheidingsinstallatie te realiseren. Hierdoor wordt de nascheidingscapaciteit verhoogd en wordt de transportafstand minder (minder CO_2). Voorwaarde is dat gebruik wordt gemaakt van bewezen technieken, de gemeenten geen (financieel) risico lopen en er voldoende (rest)afval wordt aangeboden.
Doel	Het streven is om de nascheidingsinstallatie na afloop van het huidige verbrandingscontract operationeel te hebben (vanaf 2028).
Thema	Circulaire economie
Rol gemeente	realiseren
Doelgroep	
Status	Gestart
Mogelijke partners	Cure-Afvalbeheer, Gemeenten, provincie en marktpartijen

Onderwerp	***Mobiele milieustraat***
Omschrijving	Inwoners hebben vaak kleine hoeveelheden recyclebaar afval. Denk hierbij aan harde kunststoffen zoals als speelgoed en bakjes, kleine elektrische apparaten, metalen zoals pannen en bestek en schoon piepschuim. Vaak loont het qua hoeveelheid niet om hiermee naar de milieustraat te gaan en komt dit bij het restafval. Met een mobiele milieustraat wordt het gescheiden inleveren van dit afval makkelijker. Dit kan eventueel met het faciliteren van een tweede leven voor spullen gecombineerd worden (mensen kunnen dan ingeleverde spullen meenemen).
Doel	Voor 2025 is een haalbaarheidsonderzoek gedaan. Indien een mobiele milieustraat haalbaar is deze voor 2027 in werking.
Thema	Circulaire economie
Rol gemeente	realiseren
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders
Status	Nog niet gestart

Mogelijke partners	Cure-Afvalbeheer, afval community

Onderwerp	***Slimme prullenbakken***
Omschrijving	Het plaatsen van “slimme” prullenbakken in de centra. De vullingsgraad wordt daarbij gemeten en er komt een signaal wanneer de bakken geleegd moeten worden. Dit heeft als voordeel dat er geen volle prullenbakken meer voorkomen (gaat zwerfafval tegen) en het is kostenbesparend vanwege efficiëntere lediging. De CO_2 die hiermee in kaart gebracht kan worden moet nog bepaald worden.
Doel	Voor 2026 is een haalbaarheidsonderzoek gedaan. Indien slimme prullenbakken haalbaar zijn, zijn de eerste voor 2027 in werking.
Thema	Energie, circulaire economie
Rol gemeente	realiseren
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders
Status	Nog niet gestart
Mogelijke partners	Cure-Afvalbeheer, afval community

11 Na 2026

Onderwerp	***Opzetten subsidieregeling verduurzamingsadvies***
Korte omschrijving	Opzetten subsidieregeling waarmee particuliere woningeigenaren en maatschappelijke organisaties een professioneel advies kunnen afnemen van een adviseur over het verduurzamen van de woning of het pand. De Subsidieregeling Verduurzaming MKB (SVM) kan hierbij als voorbeeld dienen.
Thema	Energie
Rol gemeente	Stimuleren
Doelgroep	Woningeigenaren, maatschappelijke organisaties
Reden oppakken na 2026	Tot en met 31 december 2022 hebben woningeigenaren gebruik kunnen maken van een gratis verduurzamingsadvies. In het project de Groene Zone 2.0 dat naar verwachting in 2023 zal starten wordt naar alle waarschijnlijkheid ook een verduurzamingsadvies opgenomen. Het aanbieden van meerdere acties voor verduurzamingsadvies kan voor verwarring zorgen. Daarom wordt dit in een later stadium opgepakt.

Onderwerp	***Stimulering vergaande verduurzaming bij nieuwbouw***
Korte omschrijving	Op dit moment geldt op het gebied van duurzaamheid voor nieuwbouw het bouwbesluit en GPR 8. Hiermee verplichten we een minimumniveau. Met een subsidieregeling kunnen we mensen die nieuw gaan bouwen stimuleren om verder te gaan dan het minimum niveau. Hiermee bereiken we hopelijk dat er meer zeer duurzame (energieneutraal of zelfs energieleverende) gebouwen gebouwd worden.
Thema	Energie
Rol gemeente	Stimuleren
Doelgroep	Woningeigenaren, bedrijven
Reden oppakken na 2026	Een subsidie heeft alleen zin als dit mensen over de streep trekt om maatregelen te nemen die ze anders niet genomen hadden. Omdat vergaand verduurzamen zeer kostbaar is moet het subsidiebedrag dan ook aanzienlijk zijn. Anders is het alleen een financiële beloning voor mensen die toch al van plan waren maatregelen te nemen. Een hoge subsidie betekent echter dat de kosten zeer hoog zullen zijn terwijl de opbrengt in beperking van CO_2-uitstoot niet groot is. Daarom krijgt dit project in de periode 2023-2026 geen prioriteit.

Onderwerp	***Verder uitrollen eetbaar plantsoen***
Korte omschrijving	In de Akert worden eerste ervaringen in onze gemeente opgedaan met een eetbaar plantsoen. Deze ervaringen kunnen we inzetten voor andere plekken. We evalueren het project in de Akert en maken aan de hand daarvan eerst een beleidskader met voorwaarden waaraan een initiatief moet voldoen om in aanmerking te komen. Stadslandbouw kan hiervan ook onderdeel uitmaken. Daarna gaan we actief deelnemers werven.
Thema	Biodiversiteit
Rol gemeente	Samenwerken
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders
Reden oppakken na 2026	Een project voor een eetbaar plantsoen valt of staat bij de betrokkenheid van de bewoners. Dit werkt het beste als een initiatief van onderaf komt. De vraag is dus of we als gemeente een actieve rol moeten hebben in dit soort project. In de

	uitvoeringsagenda is rekening gehouden met een budget voor het faciliteren van bewonersinitiatieven. Hier kan een eetbaar plantsoen ook onder vallen. In de periode 2022-2026 kijken we of van onderop initiatieven voor eetbare plantsoenen zich aandienen. In 2026 evalueren we of het nodig is om eetbare plantsoen actiever te promoten en hiervoor te weven. In dat geval kan dit project opgenomen worden in de uitvoeringsagenda 2027-2030.

Onderwerp	***Buurtcampagne Tuiny Forest (IVN)***
Korte omschrijving	Gebruik maken van de buurtaanpak Tuiny Forest van IVN en hiermee vergroening van tuinen stimuleren. Een Tuiny Forest is een inheems bos op tuinformaat. IVN heeft een pakket samengesteld vol gifvrij gekweekte planten. Binnen een halve dag leg je daarmee een inheems minibosje van 6m2 vol bomen, struiken en kruiden in je tuin aan. https://www.ivn.nl/tuiny-forest/tuiny-forest-buurtcampagne-voor-gemeenten.
Thema	Klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	Samenwerken
Doelgroep	Woningeigenaren, huurders
Reden oppakken na 2026	Op dit moment lopen er andere projecten om inwoners te stimuleren om hun tuin te vergroenen. Deze projecten geven de bewoners meer vrijheid over de manier waarop zij vergroenen. Bijv. de subsidie regeling voor het verwijderen van tegels en het vergroenen. De Tuiny Forest aanpak biedt heel specifieke begroeiing aan en biedt dus minder vrijheid. Daarnaast zijn er via Buurkracht al buurtteams actief die zich bezig houden met het vergroenen van hun buurt. Een extra project lijkt in de periode 2022-2026 niet noodzakelijk. In 2026 evalueren we of extra vergroeningsprojecten nodig zijn. In dat geval kan dit project opgenomen worden in de uitvoeringsagenda 2027-2030.

Onderwerp	***Pilot zon op parkeerplaats***
Korte omschrijving	Met deze pilot willen we onderzoeken of het haalbaar is om duurzame energie op een parkeerplaats op te wekken.
Thema	Energie
Rol gemeente	Realiseren
Doelgroep	
Reden oppakken na 2026	Gezien transportschaarste op het elektriciteitsnetwerk zijn de mogelijkheden voor terugleveren van zonne-energie beperkt. Het is dus de vraag of een pilot op dit gebied kansrijk is in de periode 2022-2026. Daarnaast is het de vraag of de gemeente een realiserende rol in een pilot zon op parkeerplaats moet nemen. Een pilotproject waarbij zon op een parkeerplaats direct gekoppeld kan worden aan afname lijkt kansrijker (ook gezien transportschaarste). Dit zou bijvoorbeeld kunnen in de vorm van een ondernemer die zonnepanelen legt op de parkeerplaats naast zijn bedrijf en de energie direct af neemt of kan onderdeel zijn van een lokaal energienetwerk op een bedrijventerrein. We faciliteren initiatiefhouders natuurlijk wel zo veel mogelijk en we houden in de gaten (ook bij andere RES gemeenten) hoe deze manier van energie opwekken zich ontwikkelt. In 2026 evalueren we. Als een meer realiserende rol vanuit de gemeente wenselijk is dan kan dit project opgenomen worden in de uitvoeringsagenda 2027-2030.

Onderwerp	***Fieldlab***
Korte omschrijving	Mogelijkheid tot het maken van een fieldlab locatie verder onderzoeken. Op de fieldlab locatie kunnen duurzaamheidsinnovaties worden gedemonstreerd. Dit

	kan ook een samenkomstplaats worden voor bijeenkomsten die over het thema duurzaamheid gaan.
Thema	Energie, circulaire economie, klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	samenwerken
Doelgroep	bedrijven
Reden oppakken na 2026	Een fieldlab kan een hele interessante manier zijn om duurzame oplossingen ontwikkelen, testen en implementeren. Dit is echter een lange termijn investering. In de periode 2022-2026 richten we ons vooral op de maatregelen die op korte termijn winst opleveren. Als deze maatregelen genomen zijn gaan we ons inzetten op de investeringen voor de langere termijn. In 2026 evalueren we of we dit project op willen nemen in het uitvoeringsagenda voor de periode 2027-2030.

Onderwerp	***Verder uitrollen pilot verduurzaming bedrijventerrein / green deal bedrijven***
Korte omschrijving	De ervaring met de pilot op de Spaarpot met het verduurzamen van het bedrijventerrein verder uitrollen naar andere bedrijventerreinen.
Thema	Energie, circulaire economie, klimaatadaptatie, biodiversiteit
Rol gemeente	samenwerken
Doelgroep	bedrijven
Reden oppakken na 2026	De eerste ervaringen uit de pilot Spaarpot leren dat het verduurzamen van een bedrijventerrein een langdurig proces is. Als wij als gemeente in dit soort projecten een actieve rol willen spelen vraag dit om veel inzet van uren waarbij de resultaten pas op de langere termijn zichtbaar zijn. Daarnaast is het iniatief van de verduurzaming van de Spaarpot van onderaf ontstaan. Het is zeer de vraag of een project van de grond komt als de gemeente dit van bovenaf op een terrein aanwijst. De verduurzaming van een bedrijventerrein vraagt namelijk ook heel veel inzet van de bedrijven op dit terrein. Als zij niet zelf enthousiast zijn over dit project gaat het niet werken. We zetten de komende periode daarom vooral in op initiatieven die van onderaf ontstaan. Hiertoe stellen wij samen met de bedrijven een actieplan verduurzaming bij bedrijven op. In dit plan kijken we gezamenlijk wat er nodig is om bedrijventerreinen te verduurzamen. Een green deal zou een van de mogelijkheden zijn, maar dat is nog niet zeker. Mocht dit als wens vanuit de bedrijven naar voren komen dan nemen we dat mee bij de actualisatie van de uitvoeringsagenda en in 2026 evalueren we sowieso of we dit project op willen nemen in het uitvoeringsagenda voor de periode 2027-2030.